

Utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv

Sammanfattning

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om anslag för utgiftsområde 14 som totalt uppgår till ca 75 miljarder kronor för 2018. Därmed avstyrker utskottet oppositionspartiernas alternativa anslagsförslag. Utskottet tillstyrker också regeringens förslag till bemyndiganden om ekonomiska åtaganden.

I betänkandet finns en reservation (SD). Ledamöterna för Moderaterna, Centerpartiet, Liberalerna och Kristdemokraterna har avstått från att delta i utskottets beslut och redovisar i stället sin syn på anslagen i särskilda yttranden.

Behandlade förslag

Proposition 2017/18:1 utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv.

Ett fyrtiotal yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2017/18 som påverkar anslagen inom utgiftsområdet.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	5
Ärendet och dess beredning.....	5
Budgetprocessen i riksdagen	5
Utskottets överväganden.....	7
Regeringens resultatredovisning för utgiftsområde 14	7
Anslag inom utgiftsområde 14	10
Reservation	35
Anslag inom utgiftsområde 14 (SD).....	35
Särskilda yttranden	38
1. Anslag inom utgiftsområde 14 (M)	38
2. Anslag inom utgiftsområde 14 (C)	40
3. Anslag inom utgiftsområde 14 (L)	42
4. Anslag inom utgiftsområde 14 (KD)	44
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	48
Propositionen	48
Motioner från allmänna motionstiden 2017/18	48
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens och oppositionens anslagsförslag	52
<i>Bilaga 3</i>	
Regeringens och oppositionens förslag till beställningsbemyndiganden	54
<i>Bilaga 4</i>	
Utskottets anslagsförslag	55
<i>Bilaga 5</i>	
Utskottets förslag till beställningsbemyndiganden	56
<i>Bilaga 6</i>	
Reservanternas anslagsförslag	57

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Anslag inom utgiftsområde 14

a) Anslagen för 2018

Riksdagen anvisar anslagen för 2018 inom utgiftsområde 14 enligt utskottets förslag i bilaga 4.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2017/18:1 utgiftsområde 14 punkt 1 och avslår motionerna

2017/18:1213 av Peter Helander och Helena Lindahl (båda C) yrkande 3,
 2017/18:2526 av Sven-Olof Sällström m.fl. (SD),
 2017/18:2643 av Sven-Olof Sällström m.fl. (SD) yrkandena 1, 2, 9, 14 och 15,
 2017/18:2815 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 2,
 2017/18:2959 av Jesper Skalberg Karlsson (M) yrkande 1,
 2017/18:3177 av Jessica Polfjärd m.fl. (M, C, L, KD) yrkande 2,
 2017/18:3591 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 12,
 2017/18:3592 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkandena 4, 5, 10, 19 och 24,
 2017/18:3626 av Désirée Pethrus m.fl. (KD) yrkandena 1, 8–12, 15–18 och 30,
 2017/18:3628 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkandena 1, 9 och 10,
 2017/18:3683 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 2,
 2017/18:3712 av Annika Qarlsson m.fl. (C),
 2017/18:3753 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 4,
 2017/18:3810 av Fredrik Malm m.fl. (L),
 2017/18:3835 av Aron Modig m.fl. (KD) yrkandena 16 och 17,
 2017/18:3876 av Jessica Polfjärd m.fl. (M) yrkandena 1–7 och
 2017/18:3901 av Jessica Polfjärd m.fl. (M) yrkande 5.

b) Bemyndiganden om ekonomiska åtaganden

Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2018 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst de belopp och inom den tidsperiod som anges i utskottets förslag i bilaga 5.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2017/18:1 utgiftsområde 14 punkt 2.

Reservation (SD)

Stockholm den 7 december 2017

På arbetsmarknadsutskottets vägnar

Raimo Pärssinen

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Raimo Pärssinen (S), Jessica Polfjärd (M)*, Annelie Karlsson (S), Jessica Roswall (M)*, Sven-Olof Sällström (SD), Jan Ericson (M)*, Patrik Björck (S), Annika Qarlsson (C)*, Marco Venegas (MP), Christian Holm Barenfeld (M)*, Magnus Persson (SD), Fredrik Malm (L)*, Ali Esbati (V), Désirée Pethrus (KD)*, Magnus Manhammar (S), Jasenko Omanovic (S) och Johanna Haraldsson (S).

* Avstår från ställningstagande, se särskilda yttranden.

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I detta ärende behandlas regeringens budgetproposition 2017/18:1 i de delar som gäller utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv och ett antal motionsyrkanden från den allmänna motionstiden 2017/18 som påverkar anslagen inom utgiftsområdet för 2018. Budgetpropositionen för 2018 bygger på en överenskommelse mellan regeringspartierna och Vänsterpartiet. Regeringens förslag till riksdagsbeslut och förslagen i motionerna finns i bilaga 1.

I bilaga 2 och 3 finns en sammanställning av regeringens förslag till anslag för 2018 och beställningsbemyndiganden samt de avvikelser från dessa som Moderaterna, Sverigedemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Kristdemokraterna föreslår i sina anslagsmotioner. I bilaga 4 och 5 finns utskottets förslag till anslagsfördelning och beställningsbemyndiganden. Reservanternas anslagsförslag finns i bilaga 6.

Under beredningen av ärendet har information lämnats till utskottet av

- regeringen genom arbetsmarknads- och etableringsminister Ylva Johansson
- Arbetsförmedlingen genom generaldirektör Mikael Sjöberg
- Konjunkturinstitutet genom prognoschef Ylva Hedén Westerdahl
- Statistiska centralbyrån genom enhetschef Magnus Sjöström
- Medlingsinstitutet genom generaldirektör Carina Gunnarsson.

Budgetprocessen i riksdagen

Rambeslutsprocessen

Budgetprocessen innebär bl.a. att riksdagen i ett första steg fastställer en utgiftsram för varje utgiftsområde. Utgiftsramen anger det belopp som utgiftsområdets anslag högst får uppgå till. Riksdagen har, med bifall till regeringens förslag, bestämt utgiftsramen för utgiftsområde 14 för 2018 till 74 083 840 000 kronor (prop. 2017/18:1, bet. 2017/18:FiU1, rskr. 2017/18:54). Arbetsmarknadsutskottet lämnade den 24 oktober 2017 ett yttrande till finansutskottet över regeringens förslag till utgiftsramar för utgiftsområdena 13 och 14 (yttr. 2017/18:AU1y).

I detta ärende ska arbetsmarknadsutskottet föreslå för riksdagen hur anslagen ska fördelas inom ramen för utgiftsområde 14. Riksdagens ställningstagande till anslag för utgiftsområdet ska göras genom *ett* beslut (11 kap. 18 § riksdagsordningen).

Uppföljning av regeringens resultatredovisning

Enligt budgetlagen (2011:203) ska regeringen i budgetpropositionen lämna en redovisning av de resultat som har uppnåtts i verksamheten i förhållande till de mål som riksdagen har beslutat. Redovisningen ska vara anpassad till utgiftsområdet.

I utskottens beredning av ärenden ingår uppgiften att följa upp och utvärdera riksdagsbeslut (4 kap. 8 § regeringsformen). Som en del i utskottens uppföljning ingår att behandla den resultatinformation som regeringen presenterar. Riksdagen har beslutat om riktlinjer för bl.a. den löpande uppföljningen av regeringens resultatredovisning (framst. 2005/06:RS3, bet. 2005/06:KU21). Av riktlinjerna framgår att riksdagen beställer och tar emot information om resultatet av statens verksamhet.

Utskottet har mot den bakgrunden granskat regeringens resultatredovisning i budgetpropositionen för utgiftsområde 14. Granskningen syftar till att vara ett underlag för utskottets behandling av budgetpropositionen och för den fortsatta mål- och resultatdialogen med regeringen.

Utskottets överväganden

Regeringens resultatredovisning för utgiftsområde 14

Propositionen

Riksdagen har beslutat om målen för utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv. Arbetsmarknadspolitikens mål är att insatserna ska bidra till en väl fungerande arbetsmarknad. För arbetslivspolitikerna är målet goda arbetsvillkor och möjlighet till utveckling i arbetet för både kvinnor och män.

På det arbetsmarknadspolitiska området framhåller regeringen inledningsvis att målet för området kan bidra till målet för den ekonomiska politiken om att antalet personer som arbetar och antalet arbetade timmar i ekonomin ska öka så att Sverige når målet om lägst arbetslöshet i EU 2020. Arbetsmarknadspolitikerna ska vidare bidra till en förbättrad matchning mellan dem som söker arbete och dem som söker arbetskraft. Arbetsmarknadspolitikerna ska också främja mångfald och jämställdhet samt motverka diskriminering i arbetslivet och en könsuppdelning på arbetsmarknaden.

Regeringen betonar att arbetsmarknadspolitikens bidrag ofta är svårt att mäta och avgränsa från effekterna av omvärldsfaktorer såsom konjunkturutvecklingen, andra offentliga insatser eller insatser från andra aktörer på arbetsmarknaden. Grunden för analysen kring måluppfyllelsen utgörs därför av en rad olika indikatorer. Huvudindikatorerna är övergången till arbete och utbildning. Arbetsmarknadspolitikerna kan enligt regeringen i många fall inte direkt påverka övergången till arbete och utbildning. Påverkan sker i stället indirekt genom olika insatser som stärker de arbetslösa ställning på arbetsmarknaden. Regeringen använder därför detta som indikatorer på i vilken utsträckning arbetsmarknadspolitikerna bidrar till en väl fungerande arbetsmarknad. Vissa mer övergripande indikatorer, såsom nivån på arbetslösheten och sammansättningen av de arbetslösa, belyser i huvudsak de förutsättningar arbetsmarknadspolitikerna har att utgå från och inte direkta resultat.

Av resultatredovisningen för arbetsmarknadsområdet framgår inledningsvis en rad övergripande indikatorer och deras nivåer 2016, såsom sysselsättningsgraden, arbetslösheten och sammansättningen av de arbetslösa. Regeringen redovisar därefter en rad resultat från olika arbetsmarknadspolitiska insatser, uppdelat på bl.a. typ av insats, aktör eller grupp.

Utifrån resultatredovisningen gör regeringen en bedömning av utvecklingen i förhållande till det mål för arbetsmarknadspolitikerna som riksdagen har beslutat om. I sin analys av resultaten drar regeringen slutsatser uppdelat på vissa särskilda insatser och grupper. För vissa grupper framhålls att de uppvisar positiva resultat medan andra pekas ut som områden som behöver förbättras.

Resultatredovisningen för arbetslivspolitikerna delas upp på de tre områdena arbetsmiljö, arbetsrätt och lönebildning. Respektive delområde har underliggande mål som kompletterar det riksdagsbundna målet för arbetslivspolitikerna. För varje delområde listas även ett antal resultatindikatorer.

På arbetsmiljöområdet redovisas utvecklingen av bl.a. antalet dödsolyckor i arbetet och antalet anmälda arbetssjukdomar. Indikatorerna visar att utvecklingen 2016 jämfört med 2015 skiljer sig åt på olika områden, med bl.a. svaga ökningarna av antalet dödsolyckor och anmälda arbetsolyckor med frånvaro som följd, medan antalet anmälda arbetssjukdomar har minskat. På arbetsrättens område redovisas resultatindikatorer för bl.a. genomsnittlig arbetad tid, deltidsarbete, tidsbegränsad anställning och målstatistik för Arbetsdomstolen. Indikatorerna visar inga större förändringar under 2016 jämfört med 2015, med undantag för antalet inkomna mål till Arbetsdomstolen där det går att se en tydlig minskning. För lönebildningen redovisas bl.a. resultatindikatorer för antalet förlorade arbetsdagar på grund av konflikter, löne- och reallöneutvecklingen för hela arbetsmarknaden och arbetskraftskostnadsutvecklingen inom näringslivet. Enligt regeringen uppnåddes under 2016 flera av de kriterier som används för att bedöma om en god lönebildning kan anses uppfylld.

Utifrån resultatredovisningen gör regeringen en samlad bedömning av åtgärderna på området i förhållande till det mål för arbetslivspolitikerna som riksdagen har beslutat om. Regeringen presenterar även analyser för respektive delområde som i olika stor utsträckning tar sin utgångspunkt i de underliggande mål som finns för varje delområde.

Slutbehandlade tillkännagivanden

Inom ramen för resultatredovisningen för arbetsmarknadspolitikerna redovisar regeringen två tillkännagivanden från riksdagen som slutbehandlade.

Riksdagen beslutade i december 2013 om ett tillkännagivande om att regeringen skyndsamt bör återkomma med förslag som tar sin utgångspunkt i den s.k. Funkautredningens förslag (bet. 2013/14:AU2, rskr. 2013/14:133). Regeringen framhåller flera åtgärder som har vidtagits i linje med Funkautredningen. Regeringen anser därmed att riksdagens tillkännagivande är slutbehandlat.

Riksdagen beslutade i mars 2017 om ett tillkännagivande om att ge den s.k. Arbetsmarknadsutredningen tilläggsdirektiv (bet. 2016/17:AU16, rskr. 2016/17:184). Regeringen beslutade därefter om tilläggsdirektiv (dir. 2017:71). Av direktiven framgår bl.a. att utredningen ska analysera och lämna förslag på hur Arbetsförmedlingens samarbete med andra relevanta aktörer kan förbättras och hur de delar av Arbetsförmedlingens uppdrag som inte innebär myndighetsutövning kan läggas ut på andra aktörer och hur det statliga åtagandet i övrigt i så fall bör organiseras. Regeringen anser därmed att riksdagens tillkännagivande är slutbehandlat.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar inledningsvis att resultatredovisningen är ett viktigt underlag för utskottets beredning av budgetpropositionen. Regeringens redovisning och bedömning av uppnådda resultat bör ha en klar och tydlig struktur, så att redovisningen bidrar till en ökad förståelse för hur statliga anslagsmedel används och vilka resultat de får i förhållande till de mål som riksdagen har beslutat om.

Utskottet konstaterar vidare att Regeringskansliet sedan flera år bedriver ett kontinuerligt arbete med att förbättra regeringens resultatredovisningar till riksdagen i budgetpropositionen. De senaste årens utvecklingsarbete har tagit fasta på att synliggöra resultat och att arbeta med rätt information på rätt plats och därmed göra resultatredovisningen mer stringent. En viktig del av arbetet med att utveckla och förbättra resultatredovisningen är det samarbete som pågår på området mellan riksdagen och regeringen. Utskottet anser att det är viktigt att utvecklingsarbetet fortsätter.

Utskottet noterar att regeringen i fråga om arbetsmarknadspolitiken framhåller svårigheten i att skilja resultatet av politiken på området från t.ex. omvärldsfaktorer och insatser från andra aktörer på arbetsmarknaden. Utskottet har förståelse för problematiken men anser att det är viktigt att det framgår vilka indikatorer som ligger till grund för analysen av måluppfyllelsen. Utskottet kan konstatera att regeringen visserligen förklarar att övergången till arbete och utbildning är en form av huvudindikator och att grunden för analysen av måluppfyllelsen utgörs av en rad olika indikatorer. Utskottet konstaterar dock att det varken i inledningen av resultatredovisningen eller i anslutning till resultaten ges någon uttrycklig förklaring av vilka resultatindikatorer som tillämpas. Utskottet anser att det finns utvecklingsmöjligheter för tydligheten i detta avseende.

När det gäller arbetslivspolitiken har utskottet tidigare konstaterat att strukturen på resultatredovisningen är väl avvägd. Utskottet står fast vid att uppdelningen på de tre underliggande delmålen och tillhörande resultatindikatorer bidrar till ökad tydlighet om sambanden mellan mål, resultatindikatorer, resultat och regeringens budgetförslag. Strukturen underlättar därmed utskottets beredning. Utskottet noterar att resultatindikatorerna i viss utsträckning har utökats och förtydligats. En annan utveckling jämfört med förra året är att resultatindikatorerna för alla tre delområdena finns samlade på samma ställe i budgetpropositionen. Utskottet välkomnar utvecklingen på området som bidrar till en tydligare uppbyggnad av resultatredovisningen.

Som utskottet har framfört tidigare finns det skäl att betona vikten av analys och slutsatser av uppnådda resultat i förhållande till fastställda mål. Utskottet kan i fråga om arbetsmarknadspolitiken konstatera att vissa förbättringar har gjorts för att strukturera upp analys och slutsatser fördelat på samma typ av uppdelning som resultatredovisningen har i övrigt. För arbetslivspolitiken har strukturen utvecklats bl.a. genom att analys och resultat för samtliga tre delområden har samlats på samma ställe. Utskottet noterar också att regeringen i årets resultatredovisning har gjort en sammanfattande bedömning

av målluppfyllelsen för det riksdagsbundna målet för arbetslivspolitik, vilket tidigare har efterfrågats av utskottet. Utskottet välkomnar dessa tydliggörande förändringar av strukturen. Ytterligare utvecklingsmöjligheter finns dock för att än tydligare koppla analys och slutsatser till målen.

Sammanfattningsvis välkomnar utskottet utvecklingen på området och önskar att den framtida utvecklingen av resultatredovisningen fortsätter med starkare fokus på resultat.

Anslag inom utgiftsområde 14

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen anvisar anslagen för 2018 inom utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv i enlighet med regeringens förslag och lämnar de bemyndiganden som regeringen har begärt. Moderaternas, Sverigedemokraternas, Centerpartiets, Liberalernas och Kristdemokraternas förslag till anslagsfördelning avslås.

Jämför reservationen (SD) och särskilt yttrande 1 (M), 2 (C), 3 (L) och 4 (KD).

Propositionen

I budgetpropositionen för 2018 föreslår regeringen att anslagen för Arbetsmarknad och arbetsliv sammanlagt ska bestämmas till 74 083 840 000 kronor (prop. 2017/18:1 utg.omr. 14 punkt 1). För vissa anslag föreslår regeringen också att den bemyndigas att ingå ekonomiska åtaganden som innebär behov av framtida anslag (punkt 2).

Arbetsmarknad

Regeringen framhåller att målet för arbetsmarknadspolitik är att insatserna ska bidra till en väl fungerande arbetsmarknad. Grunden för Sveriges välfärd är att människors kompetens och vilja att arbeta tas till vara. Regeringen arbetar efter målet att Sverige ska ha lägst arbetslöshet i EU 2020. En aktiv arbetsmarknadspolitik är en viktig del i den breda jobbagenda som regeringen haft sedan tillträdet. Regeringen konstaterar att arbetslöshetsmålet är ambitiöst och utmaningarna framöver är stora.

Regeringen understryker att jämställdheten på arbetsmarknaden är av grundläggande betydelse för jämställdheten i stort i samhället. Arbetet med en jämställdhetsintegrerad politik kommer att fortsätta. För att de jämställdhetspolitiska målen ska kunna nås krävs framför allt att sysselsättningen ökar bland utrikes födda kvinnor. Arbetsmarknadspolitik ska bidra till detta.

En utmaning är att en allt större andel av de arbetslösa kvinnorna och männen tillhör grupper med en generellt svag ställning på arbetsmarknaden. Det gäller särskilt de personer som saknar en fullföljd gymnasieutbildning

eller är nyanlända. Enligt regeringen finns det ett stort behov av att underlätta för nyanlända att snabbare än i dag etablera sig på arbetsmarknaden. För att underlätta etableringen på arbetsmarknaden måste fler personer rustas via insatser inom arbetsmarknads- och utbildningspolitiken. I budgetpropositionen presenterar regeringen flera insatser i dessa avseenden, både inom det aktuella utgiftsområdet och inom andra utgiftsområden.

För att öka effektiviteten inom etableringsuppdraget träder ett nytt regelverk för nyanländas etablering i arbets- och samhällslivet i kraft den 1 januari 2018. En central del i det nya regelverket är att kraven på individen tydliggörs. Vidare tillförs bl.a. medel för förstärkt arbetsträning inom etableringsuppdraget och främjandemedel till s.k. snabbspår. Regeringen tillför också ytterligare främjandemedel till Delegationen för unga och nyanlända till arbete (Dua) för att stärka statlig och kommunal samverkan och därigenom bl.a. förbättra genomslaget av arbetsmarknadspolitiska insatser för nyanländas etablering.

Regeringen anför att de subventionerade anställningarna är ett av arbetsmarknadspolitikens viktigaste verktyg. Enlig regeringen är dock dagens system svåröverskådligt, komplicerat och inte tillräckligt kraftfullt. De olika stöden har därför setts över, och regeringen avser att göra betydande förenklingar och förstärkningar av de subventionerade anställningarna. Ett flertal tidigare stöd ska därför ersättas med ett nytt och enhetligt särskilt anställningsstöd, s.k. introduktionsjobb. Regeringen gör bedömningen att denna reform ska öka arbetsgivares vilja att anställa med stöd och därigenom minska arbetslösheten. Regeringen avser dessutom att höja taket för den bidragsgrundande bruttolönen i det nya stödet till 20 000 kronor i månaden. Samma taknivå ska gälla även för extratjänster och nystartsjobb. Även för lönebidrag och offentligt skyddat arbete föreslås nivån på sikt höjas till 20 000 kronor i månaden.

Regeringen konstaterar att Samhall AB spelar en viktig roll för sysselsättning av personer som har en funktionsnedsättning som medför en nedsatt arbetsförmåga och som inte kan få ett jobb genom andra åtgärder. Regeringen föreslår en ökning av medlen till bolaget för att förbättra möjligheterna att uppfylla det arbetsmarknadspolitiska uppdraget och skapa fler övergångar till anställningar utanför bolaget. Ökade medel tillförs även för att utöka omfattningen av de skyddade anställningarna under 2018 och 2019. För att undvika inlåsnings effekter avser regeringen även att fasa ut det högre aktivitetsstöd som vissa ungdomar med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga får efter att de har deltagit i program under en viss tid.

I fråga om arbetslöshetsförsäkringen framhåller regeringen att nuvarande karensvillkor innebär att en arbetssökande inte kan få ersättning under de första sju dagarna i en ersättningsperiod. För att förbättra de arbetslösas ekonomiska trygghet och bättre tillgodose Sveriges internationella åtaganden vill regeringen se en sänkning av karensvillkoret till sex dagar.

För att förbättra möjligheten till etablering på arbetsmarknaden och stimulera till högre genomströmning i gymnasieskolan avser regeringen att införa en möjlighet till lån för utbildning för B-körkort.

Nedan sammanfattas regeringens förslag till anslagsanvisning inom utgiftsområde 14, området Arbetsmarknad. Regeringens förslag finns i tabellform i bilaga 2 och 3.

1:1 Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader: Anslaget får bl.a. användas för Arbetsförmedlingens förvaltningsutgifter. Anslaget påverkas bl.a. av att det nya regelverket för nyanländas etablering i arbets- och samhällslivet träder i kraft den 1 januari 2018 och att det har införts en begränsning av rätten till föräldrapenning för föräldrar som kommer till Sverige med barn. Den senare förändringen antas öka antalet deltagare i etableringsuppdraget.

Regeringen föreslår att anslaget för 2018 bestäms till 8 402 329 000 kronor.

1:2 Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd: Anslaget får bl.a. användas för utgifter för aktivitetsstöd, utvecklingsersättning, statliga ålderspensionsavgifter samt statsbidrag till arbetslöshetskassor enligt lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor. Regeringen föreslår bl.a. att karensvillkoret i arbetslöshetsförsäkringen ska sänkas från sju till sex dagar, vilket medför ökade utgifter inom anslaget. Vidare påverkas anslaget bl.a. av att traineejobben avskaffas, högre aktivitetsstöd för unga med funktionsnedsättning avskaffas och det nya regelverket för nyanländas etablering. Makroekonomiska förutsättningar, såsom effekten av ändrade antaganden om antalet arbetslösa och deltagare i arbetsmarknadspolitiska program, påverkar också nivån på anslaget.

Regeringen föreslår att anslaget för 2018 bestäms till 22 699 927 000 kronor.

1:3 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser: Anslaget får bl.a. användas för utgifter för arbetsmarknadspolitiska program och insatser samt utgifter för program och insatser för kvinnor och män som omfattas av lagen (2017:584) om ansvar för etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare. Till de reformer som föreslås hör att ersätta flera olika former av anställningsstöd med ett nytt anställningsstöd, s.k. introduktionsjobb. Stödet kommer att ha ett tak, en subventionsnivå och ett enhetligt handledarbidrag. Regeringen föreslår även en enhetlig taknivå om 20 000 kronor i månaden för flera andra stöd. Ytterligare förslag som påverkar anslaget är bl.a. främjandemedel till Delegationen för unga till arbete (Dua) och till olika snabbspår samt införandet av det nya regelverket för nyanländas etablering. I budgetpropositionen för 2018 föreslår regeringen även att anslaget *1:4 Ersättning till insatser för vissa nyanlända invandrare* inom utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering ska beräknas inom det aktuella anslaget fr.o.m. 2018.

Regeringen föreslår att anslaget för 2018 bestäms till 13 422 023 000 kronor. Regeringen föreslår också att riksdagen bemyndigar regeringen att under 2018 för anslaget ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare

åtaganden medför ett behov av framtida anslag på högst 8 000 000 000 kronor 2019–2028.

1:4 Lönebidrag och Samhall m.m.: Anslaget får bl.a. användas för utgifter för statsbidrag för särskilda arbetsmarknadspolitiska insatser för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga. Utgifterna inom anslaget ökas bl.a. som en följd av att regeringen vill tillföra ökade medel till Samhall AB och en höjning av taket för den bidragsgrundande lönekostnaden för subventionerade anställningar med lönebidrag.

Regeringen föreslår att anslaget för 2018 bestäms till 19 196 879 000 kronor. Regeringen föreslår också att riksdagen bemyndigar regeringen att under 2018 för anslaget ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför ett behov av framtida anslag på högst 13 400 000 000 kronor 2019–2023.

1:5 Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige: Anslaget får användas för förvaltningsutgifter vid Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige (Svenska ESF-rådet). Anslaget får även användas för utgifter för nationell medfinansiering av s.k. tekniskt stöd inom Europeiska socialfonden och inom Fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt.

Regeringen föreslår att anslaget för 2018 bestäms till 119 685 000 kronor.

1:6 Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2014–2020: Anslaget får användas för utgifter för utbetalningar av stöd från Europeiska socialfonden för programperioden 2014–2020. Utbetalningarna avser delfinansiering av det nationella socialfondsprogrammet för investering för tillväxt och sysselsättning. Anslaget omfattar även särskilda EU-medel, utöver socialfondsmedel, för EU:s sysselsättningsinitiativ för unga. Anslaget får även användas för viss statlig medfinansiering av det nationella socialfondsprogrammet.

Regeringen föreslår att anslaget för 2018 bestäms till 1 523 500 000 kronor. Regeringen föreslår också att riksdagen bemyndigar regeringen att under 2018 för anslaget ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför ett behov av framtida anslag på högst 3 823 000 000 kronor 2019–2023.

1:7 Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering: Anslaget får användas för Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärderings (IFAU) förvaltningsutgifter och finansieringsbidrag.

Regeringen föreslår att anslaget för 2018 bestäms till 41 161 000 kronor. Regeringen föreslår också att riksdagen bemyndigar regeringen att under 2018 för anslaget ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför ett behov av framtida anslag på högst 9 000 000 kronor 2019–2020.

1:8 Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen: Anslaget får användas för Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringens förvaltningsutgifter. Med anledning av att myndighetens tillsynsuppdrag kommer att vidgas i samband med att det nya regelverket för nyanländas etablering i arbets- och samhällslivet träder i kraft föreslår regeringen en ökning av anslaget.

Regeringen föreslår att anslaget för 2018 bestäms till 71 785 000 kronor.

1:9 Bidrag till administrationen av grundbeloppet: Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag till administration av grundbeloppet enligt lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring och lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor för dem som inte är anslutna till någon arbetslöshetskassa.

Regeringen föreslår att anslaget för 2018 bestäms till 56 363 000 kronor.

1:10 Bidrag till Stiftelsen Utbildning Nordkalotten: Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag till Stiftelsen Utbildning Nordkalotten för verksamheten enligt den överenskommelse som svenska staten har med Finland och Norge om anordnande av utbildningar samt kompensation för de ökade kostnader som uppstår för dessa länder till följd av att utbildningstjänsterna är mervärdesskattepliktiga i Sverige.

Regeringen föreslår att anslaget för 2018 bestäms till 8 303 000 kronor.

1:11 Bidrag till lönegarantiersättning: Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag till lönegarantiersättning enligt lönegarantilagen (1992:497) och de sociala avgifter som ska betalas i samband med lönegarantiutbetalningen enligt socialavgiftslagen (2000:980). Anslaget får även användas för utgifter för arbetet med handläggning av lönegarantiärenden.

Regeringen föreslår att anslaget för 2018 bestäms till 1 700 000 000 kronor.

1:12 Nystartsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar: Anslaget får användas för utgifter för stöd till arbetsgivare för nystartsjobb och yrkesintroduktionsanställningar. Regeringen föreslår att taknivån för nystartsjobb ska sänkas till 20 000 kronor för att harmonisera nivån med andra anställningsstöd, med minskade utgifter inom anslaget som följd.

Regeringen föreslår att anslaget för 2018 bestäms till 5 756 893 000 kronor.

1:13 Lån till körkort: Förslag om nyinrättat anslag som ska få användas för utgifter för lån till körkort för vissa personer. Av propositionen framgår att förslaget innebär möjligheter till lån för utbildning för B-körkort för vissa personer. Lånet är avsett att finansiera körkortsutbildning vid godkända trafikskolor och avses i ett första steg, som införs 2018, riktas till vissa arbetslösa i åldern 18–47 år för att de ska kunna ta lån för körkortsutbildning. I ett andra steg utvidgas målgruppen till unga i åldern 19–20 år som avslutat en gymnasieutbildning.

Regeringen föreslår att anslaget för 2018 bestäms till 151 466 000 kronor.

Arbetsliv

Regeringen framhåller att den svenska arbetsmarknadsmodellens förmåga till snabb omställning och anpassning gör att Sverige kan möta de förändringar som sker i vår omvärld. Modellen bidrar till att Sverige kan bibehålla både hög sysselsättning och hög produktivitet. Regeringen betonar vidare att en god arbetsmiljö gör det möjligt för fler att arbeta och minskar risken för utslagning. Alla som arbetar i Sverige ska ha ett arbete där man som yrkesverksam inte blir utnyttjad eller utsliten. Ingen ska riskera att dö eller skadas allvarligt i sitt arbete. Regeringen noterar att arbetsmiljöbesvär på grund av organisatoriska och sociala orsaker ökar, samtidigt som mer traditionella problem som t.ex.

belastningsskador kvarstår. Kvinnor drabbas ofta hårdare av den stressrelaterade ohälsan. För att möta utmaningarna har resurserna inom arbetsmiljöpolitiken kraftigt ökat sedan 2015 och Arbetsmiljöverkets tillsynsverksamhet förstärkts. I budgetpropositionen för 2018 tillför regeringen t.ex. medel till Arbetsmiljöverket för att koordinera metodutveckling för myndighetsgemensamma tillsynsinsatser för att motverka osund konkurrens och främja ordning och reda på arbetsmarknaden.

Regeringen anser att en förbättrad kunskap om vilka arbetsmiljöinsatser som fungerar kan ge förutsättningar för att skapa ett hållbart arbetsliv. I linje med det föreslår regeringen att det under 2018 ska inrättas en samordnande funktion som samlar in och förmedlar kunskap om arbetsmiljö – Myndigheten för arbetsmiljökunskap. Myndigheten ska även utvärdera arbetsmiljöpolitikens effekter.

Nedan sammanfattas regeringens förslag till anslagsanvisning inom utgiftsområde 14, området Arbetsliv. Regeringens förslag framgår i tabellform i bilaga 2 och 3.

2:1 Arbetsmiljöverket: Anslaget får användas för Arbetsmiljöverkets förvaltningsutgifter samt för utgifter för statsbidrag till de centrala arbetstagarorganisationerna för den regionala skyddsombudsverksamheten. Anslaget påverkas bl.a. av att regeringen föreslår att medel ska tillföras för att förstärka arbetet mot osund konkurrens och av en minskning för att bidra till finansieringen av Myndigheten för arbetsmiljökunskap.

Regeringen föreslår att anslaget för 2018 bestäms till 763 225 000 kronor. Regeringen föreslår också att riksdagen bemyndigar regeringen att under 2018 för anslaget ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför ett behov av framtida anslag på högst 20 000 000 kronor 2019.

2:2 Arbetsdomstolen: Anslaget får användas för Arbetsdomstolens förvaltningsutgifter.

Regeringen föreslår att anslaget för 2018 bestäms till 34 330 000 kronor.

2:3 Internationella arbetsorganisationen (ILO): Anslaget får användas för utgifter för Sveriges medlemsavgift till Internationella arbetsorganisationen (ILO). Högst 1 miljon kronor får användas för utgifter för deltagande i ILO:s verksamhet och för ILO-kommittén.

Regeringen föreslår att anslaget för 2018 bestäms till 33 722 000 kronor.

2:4 Medlingsinstitutet: Anslaget får användas för Medlingsinstitutets förvaltningsutgifter.

Regeringen föreslår att anslaget för 2018 bestäms till 58 449 000 kronor.

2:5 Arbetslivspolitik: Anslaget får användas för utgifter för att finansiera forskning om arbetsliv. Anslaget omfattar också vissa utgifter för stöd till företagshälsovårdens kompetensförsörjning. Regeringen föreslår en minskning av anslaget för att bidra till finansieringen av Myndigheten för arbetsmiljökunskap.

Regeringen föreslår att anslaget för 2018 bestäms till 25 000 000 kronor.

2:6 Centrum för kunskap om och utvärdering av arbetsmiljö: Anslaget får användas för Myndigheten för arbetsmiljökunskaps förvaltningsutgifter.

Regeringen avser att inrätta Myndigheten för arbetsmiljökunskap 2018. Regeringen föreslår därför att det nya anslaget förs upp på statens budget fr.o.m. 2018.

Regeringen föreslår att anslaget för 2018 bestäms till 18 800 000 kronor.

Motionerna

Moderaterna, Sverigedemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Kristdemokraterna har var för sig presenterat alternativa anslagsförslag för 2018. Förslagen innehåller såväl andra anslagsnivåer som förslag till nya anslag. En sammanställning som visar hur motionsförslagen avviker från regeringens förslag finns i bilaga 2.

Moderaterna

Moderaterna betonar i motion 2017/18:3876 av Jessica Polfjärd m.fl. vikten av att Sverige ska vara ett land som håller ihop. Alla ska kunna komma till sin rätt, stå på egna ben och ges möjlighet att växa. Det är centralt att det lönar sig att arbeta. Moderaterna anser att Sveriges styrka och sammanhållning i dag utmanas av en alltmer tudelad arbetsmarknad. Samtidigt som det går bra för de allra flesta så finns det områden där utanförskapet är utbrett. Att pressa tillbaka utanförskapet är en central del i Moderaternas plan för ett starkare Sverige.

I motionen lämnar Moderaterna förslag om en annan fördelning av anslagen inom utgiftsområde 14 än regeringen (yrkande 1). Förslaget innebär att de sammanlagda anslagen understiger regeringens förslag med 8 512 800 000 konor och att sju anslag bestäms till en annan nivå än vad regeringen har föreslagit. Två nya anslag föreslås (Nationell studie- och jobbrådgivning och Sommarjobb vid förlängd skolgång).

Moderaterna föreslår följande förändringar i förhållande till regeringens förslag (se också bilaga 2).

1:1 Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader: Anslaget minskas med 767 000 000 kronor. Moderaterna gör besparingar inom anslaget som ett led i att effektivisera verksamheten. För att skapa bättre förutsättningar för rehabilitering och återgång i arbete för personer med vissa lättare psykiska diagnoser föreslår Moderaterna inom utgiftsområde 10 att en särskild rehabiliteringskedja införs. Som en del i detta vill Moderaterna att det skapas ett särskilt omställningsspår hos Arbetsförmedlingen för att erbjuda stöd till byte av arbetsplats eller arbetsgivare vid psykisk ohälsa. Förslaget finns även i ett särskilt yrkande (yrkande 2).

1:2 Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd: Anslaget minskas med 3 373 000 000 kronor. Moderaterna anser att arbetslöshetsförsäkringen bör ändras för att bli en effektiv omställningsförsäkring. Partiet föreslår att antalet ersättningsdagar begränsas till ett år, eller 265 ersättningsdagar. Vidare ska taket i arbetslöshetsförsäkringen under de 100 första dagarna av arbetslösheten uppgå till 760 kronor per dag och därefter till 680 kronor per

dag. Moderaterna menar att arbetslöshetsförsäkringen ska vara utformad så att den tydligt uppmuntrar till att söka och skaffa jobb. Förslaget finns även i ett särskilt yrkande (yrkande 3) och partimotion 2017/18:3592 av Ulf Kristersson m.fl. (yrkande 4). Vidare vill Moderaterna tidsbegränsa aktivitetsstödet så att detta upphör vid arbetslöshet längre än tre år. Avsikten med förslaget är att förstärka drivkrafterna till arbete. Förslaget finns även i ett särskilt yrkande (yrkande 4) och partimotion 2017/18:3592 (yrkande 5).

1:3 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser: Anslaget minskas med 8 177 000 000 kronor. Moderaterna anser att subventionerade anställningar är en viktig väg in för nyanlända och personer med kort utbildningsbakgrund eftersom de sänker arbetsgivarnas kostnader för att anställa. Enligt partiet fungerar dock dagens subventioner för dåligt samtidigt som de är för krångliga. Partiet vill därför införa ett förenklat regelverk för subventionerade anställningar genom att ersätta flera olika stöd med ett nytt stöd. Stödet ska bygga på nystartsjobben som infördes av alliansregeringen. Den nya förenklade subventionen ska inte kräva någon arbetsmarknadspolitisk bedömning utan endast att personen har varit arbetslös i ett år eller är nyanländ. Stödet ska uppgå till en dubbel arbetsgivaravgift och betalas ut under lika lång tid som den anställde varit arbetslös. Förslaget finns även i ett särskilt yrkande (yrkande 5), partimotion 2017/18:3592 (yrkande 10) och motion 2017/18:2959 av Jesper Skalberg Karlsson (M) (yrkande 1). Vidare avsätter partiet särskilda medel till kombinationsutbildningar för nyanlända inom ramen för etableringsuppdraget. Förslaget finns även i partimotion 2017/18:3591 av Ulf Kristersson m.fl. (yrkande 12) och motion 2017/18:3901 av Jessica Polfjärd m.fl. (M) (yrkande 5).

1:4 Lönebidrag och Samhall m.m.: Anslaget minskas med 1 173 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag.

1:12 Nystartsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar: Anslaget ökas med 4 915 000 000 kronor.

2:1 Arbetsmiljöverket: Anslaget föreslås få samma nivå som i regeringens förslag. Moderaterna betonar vikten av den psykosociala arbetsmiljön och framhåller vissa yrkesgrupper inom offentligfinansierad verksamhet som särskilt utsatta. Moderaterna föreslår att Arbetsmiljöverket får i uppdrag att genomföra en särskild tillsyn av den psykosociala arbetsmiljön inom yrkesgrupper och hos arbetsgivare med särskilt hög sjukfrånvaro. Förslaget finns även i ett särskilt yrkande (yrkande 7), partimotion 2017/18:3592 (yrkande 24) och motion 2017/18:3753 av Johan Forssell m.fl. (M) (yrkande 4).

2:5 Arbetslivspolitik: Anslaget minskas med 25 000 000 kronor.

2:6 Centrum för kunskap om och utvärdering av arbetsmiljö: Anslaget minskas med 18 800 000 kronor.

Nya anslag

Nationell studie- och jobbrådgivning: Förslaget innebär ett nytt anslag och att 100 000 000 kronor anslås för 2018. Moderaterna belyser frågan om en förbättrad studie- och jobbrådgivning för olika grupper, såsom personer som redan har ett arbete och ungdomar. För att underlätta rörligheten och

matchningen på arbetsmarknaden vill Moderaterna införa en nationell studie- och jobbrådgivning. Det skulle enligt partiet kunna utformas som en digital plattform där individen kan söka både jobb och utbildning samt få information om i vilken grad olika utbildningar leder till jobb. Förslaget finns även i ett särskilt yrkande (yrkande 6) och partimotion 2017/18:3592 (yrkande 19).

Sommarjobb vid förlängd skolgång: Förslaget innebär ett nytt anslag och att 6 000 000 kronor anslås för 2018.

Sverigedemokraterna

I motion 2017/18:2526 av Sven-Olof Sällström m.fl. hänvisar Sverigedemokraterna till sin budgetmotion där partiet stakar ut de viktigaste visionerna för de kommande åren. Sverigedemokraterna anför att det inte måste finnas någon motsättning mellan ekonomisk tillväxt och sysselsättning å den ena sidan och allmän välfärd, trygghet och socialt ansvarstagande å den andra.

I motionen lämnar Sverigedemokraterna förslag om en annan fördelning av anslagen inom utgiftsområde 14 än regeringen. Förslaget innebär att de sammanlagda anslagen understiger regeringens förslag med 10 508 603 000 kronor och att fem anslag bestäms till en annan nivå än vad regeringen har föreslagit. Fyra nya anslag föreslås (Upphandling av kompetensförstärkning, Lärlingsanställningar, Friskvård och företagshälsovård och Centrum för äldrepolitik).

Sverigedemokraterna föreslår följande förändringar i förhållande till regeringens förslag (se också bilaga 2).

1:1 Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader: Anslaget minskas med 2 520 699 000 kronor. Sverigedemokraterna anför att stora summor varje år läggs på Arbetsförmedlingen men att resultaten från verksamheten uteblir. Partiet vill därför avveckla Arbetsförmedlingen i dess nuvarande form. Arbetsförmedlingens åtgärder och program bör således ersättas och öppnas upp för övriga samhällsaktörer. Förslaget finns även i motion 2017/18:2643 av Sven-Olof Sällström m.fl. (SD) (yrkande 1).

1:2 Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd: Anslaget ökas med 1 280 000 000 kronor. Sverigedemokraterna framhåller att arbetslöshetsförsäkringen är central för den svenska arbetsmarknaden. Partiet föreslår att taket i ersättningen höjs till 1 200 kronor de 100 första dagarna för att sedan minskas till 800 kronor per dag. Enligt partiet skulle en sådan ordning innebära en kombination av stärkt försäkringsskydd och incitament att hitta ett nytt jobb.

1:3 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser: Anslaget minskas med 6 711 012 000 kronor. Sverigedemokraterna anser att olika program och insatser som är en del av dagens arbetsmarknadspolitik inte är tillräckligt kostnadseffektiva. Det enda målet bör vara reguljärt arbete. Programmen och insatserna bör också vara föremål för kontroll. Sverigedemokraterna avser att kraftigt minska kostnaderna för arbetsmarknadspolitiska program och insatser. Instegsjobben är ett exempel på en insats som både är

ineffektiv och utgör en etnisk diskriminering av svenska medborgare. Partiet anser att instegsjobben skyndsamt bör avvecklas. Förslaget finns även i motion 2017/18:2643 (yrkande 14). Sverigedemokraterna menar vidare att Sverige behöver fler företag och ett förbättrat företagsklimat. I linje med det vill partiet ändra kriterierna för stöd till start av näringsverksamhet så att unga arbetssökande från 20 års ålder ska kunna söka stödet och att stödet förlängs till nio månader. Förslaget finns även i motion 2017/18:2643 (yrkande 9).

1:12 Nystartsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar: Anslaget minskas med 5 756 893 000 kronor. Sverigedemokraterna konstaterar att regeringen har aviserat förändringar av nystartsjobben som bl.a. innebär att insatsen ska fokusera på nyanlända och utrikes födda. Partiet anser att det får till följd att nystartsjobben blir både ineffektiva och diskriminerande. Nystartsjobben bör därför skyndsamt avvecklas. Förslaget finns även i motion 2017/18:2643 (yrkande 15).

2:6 Centrum för kunskap om och utvärdering av arbetsmiljö: Anslaget ökas med 50 000 000 kronor. Sverigedemokraterna ser positivt på regeringens satsning på ett nationellt kunskapscenter för arbetsmiljö men anser att det finns skäl att avsätta mer medel än vad regeringen föreslår.

Nya anslag

Upphandling av kompetensförstärkning: Förslaget innebär ett nytt anslag och att 2 000 000 000 kronor anslås för 2018. När Arbetsförmedlingen avvecklas enligt Sverigedemokraternas förslag kommer andra aktörer att sköta matchningsuppdraget. Partiet vill satsa medel på dessa aktörer och deras riktade arbete med matchning. Inom anslaget ryms även kontroll och uppföljning av resultat.

Lärlingsanställningar: Förslaget innebär ett nytt anslag och att 1 000 000 000 kronor anslås för 2018. Sverigedemokraterna anser att det bör införas en helt ny anställningsform, s.k. lärlingsanställning, som ska kunna tillämpas i upp till tre år. En del av lärlingsanställningen ska bestå i att arbetsgivaren är helt befriad från att betala arbetsgivaravgifter, i form av ett stöd som betalas ut i efterhand till arbetsgivaren. Förslaget finns även i motion 2017/18:2643 (yrkande 2).

Friskvård och företagshälsovård: Förslaget innebär ett nytt anslag och att 100 000 000 kronor anslås för 2018.

Centrum för äldrepolitik: Förslaget innebär ett nytt anslag och att 50 000 000 kronor anslås för 2018.

Centerpartiet

Centerpartiet anser enligt motion 2017/18:3712 av Annika Qarllsson m.fl. att en välfungerande arbetsmarknadspolitik bidrar till att underlätta för arbetssökande att komma i arbete och minskar eventuella flaskhalsar på arbetsmarknaden. Problemet är att arbetsmarknadspolitiken tar stora resurser i anspråk samtidigt som effektiviteten sällan är tillfredsställande. Centerpartiet vill därför ha färre, enklare och mer effektiva arbetsmarknadspolitiska

åtgärder. På detta sätt frigörs resurser som i stället kan användas för att finansiera jobbskapande reformer.

I motionen lämnar Centerpartiet förslag om en annan fördelning av anslagen inom utgiftsområde 14 än regeringen. Förslaget innebär att de sammanlagda anslagen understiger regeringens förslag med 11 994 796 000 kronor och att 15 anslag bestäms till en annan nivå än vad regeringen har föreslagit. Ett nytt anslag föreslås (Inträdesjobb).

Centerpartiet föreslår följande förändringar i förhållande till regeringens förslag (se också bilaga 2).

1:1 Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader: Anslaget minskas med 120 890 000 kronor. Avvikelsen beror bl.a. på att Centerpartiet avvisar regeringens förslag om ett nytt regelverk för etableringsuppdraget och i stället föreslår att etableringsuppdraget kommunaliseras. Anslaget påverkas även av att partiet föreslår en lägre uppräkningstakt för pris- och löneomräkningen.

1:2 Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd: Anslaget minskas med 2 235 000 000 kronor. Centerpartiet föreslår en rad förändringar som påverkar anslaget, såsom att återinföra en borte tidsgräns i sjukförsäkringen, reformera arbetslöshetsförsäkringen och införa en tidsgräns i aktivitetsstödet. Anslagsnivån påverkas även av att partiet bl.a. avvisar regeringens förslag om att ta bort en karensdag inom arbetslöshetsförsäkringen.

1:3 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser: Anslaget minskas med 8 266 850 000 kronor. Centerpartiet vill se flera förändringar som påverkar anslaget. Bland förslagen finns avskaffande av arbetsmarknadsutbildningarna, avskaffande av extratjänsterna, som ersätts med matchningsanställningar, samt färre och enklare anställningsstöd. Anslagsnivån påverkas även av att partiet bl.a. avvisar regeringens förslag om vissa främjandemedel och nytt lönetak för introduktionsjobb och extratjänster.

1:4 Lönebidrag och Samhall m.m.: Anslaget minskas med 2 171 000 000 kronor. Avvikelsen beror bl.a. på att Centerpartiet vill återställa tidigare aviserade anslagshöjningar om utvecklingsanställningar i Samhall och anställningar med lönebidrag. Anslagsnivån påverkas även av partiets egna förslag om enhetliga lönetak och att regeringens förslag om bl.a. höjt lönetak i anställningsstöden och en förstärkning av Samhall avvisas.

1:5 Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige: Anslaget minskas med 520 000 kronor. Avvikelsen beror bl.a. på att Centerpartiet föreslår en lägre uppräkningstakt för pris- och löneomräkningen.

1:7 Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering: Anslaget minskas med 180 000 kronor. Avvikelsen beror bl.a. på att Centerpartiet föreslår en lägre uppräkningstakt för pris- och löneomräkningen.

1:8 Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen: Anslaget minskas med 330 000 kronor. Avvikelsen beror bl.a. på att Centerpartiet föreslår en lägre uppräkningstakt för pris- och löneomräkningen.

1:9 Bidrag till administrationen av grundbeloppet: Anslaget minskas med 240 000 kronor. Avvikelsen beror bl.a. på att Centerpartiet föreslår en lägre uppräkningstakt för pris- och löneomräkningen.

1:12 Nystartsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar: Anslaget ökas med 537 000 000 kronor. Avvikelsen beror bl.a. på Centerpartiets förslag om färre och enklare lönestöd och om att införa inträdesjobb samt på att regeringens förslag om sänkt lönetak avvisas.

1:13 Lån till körkort: Anslaget minskas med 151 466 000 kronor.

2:1 Arbetsmiljöverket: Anslaget minskas med 94 780 000 kronor. Centerpartiet avvisar bl.a. tidigare anslagshöjningar för fler inspektörer och fler kontroller. Anslaget påverkas även av att partiet föreslår en lägre uppräkningstakt för pris- och löneomräkningen.

2:2 Arbetsdomstolen: Anslaget minskas med 520 000 kronor. Avvikelsen beror bl.a. på att Centerpartiet föreslår en lägre uppräkningstakt för pris- och löneomräkningen.

2:4 Medlingsinstitutet: Anslaget minskas med 220 000 kronor. Avvikelsen beror bl.a. på att Centerpartiet föreslår en lägre uppräkningstakt för pris- och löneomräkningen.

2:5 Arbetslivspolitik: Anslaget minskas med 25 000 000 kronor.

2:6 Centrum för kunskap om och utvärdering av arbetsmiljö: Anslaget minskas med 18 800 000 kronor.

Nytt anslag

Inträdesjobb: Förslaget innebär ett nytt anslag och att 554 000 000 kronor anslås för 2018. För att förbättra integrationen och ungas möjligheter och se till att fler kan gå från bidrag till arbete föreslår Centerpartiet att en ny anställningsform införs, s.k. inträdesjobb. Inträdesjobben innebär en förenklad anställningsform som gäller för nyanlända, under de fem första åren i Sverige, och unga upp till 23 år utan fullständig gymnasieutbildning. Inträdesjobben är konstruerade dels genom slopad arbetsgivaravgift, dels genom möjligheten att anställa till 70 procent av rådande ingångslön i den aktuella branschen, upp till ett tak om 21 000 kronor i bruttolön per månad. Förslaget finns även i partimotion 2017/18:3683 av Annie Lööf m.fl. (yrkande 2) och motionerna 2017/18:3177 av Jessica Polfjärd m.fl. (M, C, L, KD) (yrkande 2) och 2017/18:1213 av Peter Helander och Helena Lindahl (båda C) (yrkande 3).

Liberalerna

Liberalerna konstaterar i motion 2017/18:3810 av Fredrik Malm m.fl. att arbetsmarknaden i Sverige blir alltmer tudelad. En ny arbetslöshet växer fram där många inte lyckas etablera sig på arbetsmarknaden. Samtidigt har många arbetsgivare svårt att hitta rätt personal. Enligt partiet är det uppenbart att inte tillräckligt görs för att skapa möjligheter och dynamik för svenska företag att anställa fler människor. Utrikes födda är en grupp som behöver särskilt fokus, och där framför allt nyanlända kvinnor har svårt att etablera sig på arbetsmarknaden.

I motionen lämnar Liberalerna förslag om en annan fördelning av anslagen inom utgiftsområde 14 än regeringen. Förslaget innebär att de sammanlagda anslagen understiger regeringens förslag med 11 977 400 000 kronor och att

nio anslag bestäms till en annan nivå än vad regeringen har föreslagit. Ett nytt anslag föreslås (Inträdesjobb).

Liberalerna föreslår följande förändringar i förhållande till regeringens förslag (se också bilaga 2).

1:1 Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader: Anslaget minskas med 3 803 000 000 kronor. Liberalerna anser att det inte är rimligt att fortsätta öka anslagen till en myndighet med så höga kostnader som Arbetsförmedlingen vars resultat är svåra att mäta. Partiet vill lägga ned Arbetsförmedlingen i sin nuvarande form. Det behövs i stället en ny myndighet med syftet att ge ett smalare men skarpare stöd för dem som behöver det allra mest. Liberalerna föreslår att förvaltningsanslagen för Arbetsförmedlingen återställs till tidigare anslagsnivåer, vilket innebär en tydlig minskning. Förslag om att lägga ned Arbetsförmedlingen i sin nuvarande form och att det behöver ges ett smalare men skarpare stöd för utsatta grupper finns även i partimotion 2017/18:3628 av Jan Björklund m.fl. (yrkandena 9 och 10). Avvikelsen jämfört med regeringens förslag beror också bl.a. på att Liberalerna föreslår att pris- och löneomräkningen justeras ned med 20 procent.

1:2 Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd: Anslaget minskas med 266 000 000 kronor. Avvikelsen beror bl.a. på att Liberalerna vill återinföra en bortre tidsgräns i sjukförsäkringen, vilket medför att medel tillförs anslaget. Partiet framhåller arbetslöshetsförsäkringens funktion som en omställningsförsäkring och vill stärka arbetslinjen genom att taket i ersättningen sänks. Anslaget påverkas även av att partiet avvisar tidigare förslag om en förlängd arbetslöshetsförsäkring för deltidarbetande.

1:3 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser: Anslaget minskas med 6 622 400 000 kronor. Liberalerna anser att regeringens utlovade arbetsmarknadsprogram inte fungerar i praktiken och att det finns besparingar att göra. Partiet avvisar därför regeringens förslag om introduktionsjobb, extratjänster, 90-dagarsgarantin och regeringens variant av nystartsjobben. Enligt Liberalerna är det rimligt att använda det föreslagna anslaget för 2013 som referenspunkt.

1:4 Lönebidrag och Samhall m.m.: Anslaget minskas med 1 698 000 000 kronor. Liberalerna ställer sig positiva till ett höjt tak för lönebidragen men avvisar fler anställningar med lönebidrag, en utbyggnad av Samhall AB och fler utvecklingsanställningar.

1:6 Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2014–2020: Anslaget minskas med 46 000 000 kronor.

1:12 Nystartsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar: Anslaget ökas med 257 000 000 kronor. Liberalerna vill förenkla ett antal lönestöd och slå samman dessa till en ny anställningssubvention, s.k. nystartsjobb plus, med ett lönetak på 18 000 kronor i månaden.

1:13 Lån till körkort: Anslaget minskas med 151 000 000 kronor.

2:1 Arbetsmiljöverket: Anslaget minskas med 177 000 000 kronor. Avvikelsen jämfört med regeringens förslag beror på att Liberalerna avvisar utökade uppdrag för Arbetsmiljöverket och föreslår att anslaget ska läggas på

nivån för utfallet 2013. Anslaget påverkas även av att Liberalerna föreslår att pris- och löneomräkningen justeras ned med 20 procent.

2:5 Arbetslivspolitik: Anslaget minskas med 25 000 000 kronor.

Nytt anslag

Inträdesjobb: Förslaget innebär ett nytt anslag och att 554 000 000 kronor anslås för 2018. För att förbättra integrationen och ungas möjligheter och se till att fler kan gå från bidrag till arbete föreslår Liberalerna att en ny anställningsform införs, s.k. inträdesjobb. Inträdesjobben innebär en förenklad anställningsform som gäller för nyanlända, under de fem första åren i Sverige, och unga upp till 23 år utan fullständig gymnasieutbildning. Inträdesjobben är konstruerade dels genom slopad arbetsgivaravgift, dels genom möjligheten att anställa till 70 procent av rådande ingångslön i den aktuella branschen, upp till ett tak om 21 000 kronor i bruttolön per månad. Förslaget finns även i partimotionerna 2017/18:2815 av Jan Björklund m.fl. (yrkande 2) och 2017/18:3628 (yrkande 1) samt i motion 2017/18:3177 av Jessica Polfjärd m.fl. (M, C, L, KD) (yrkande 2).

Kristdemokraterna

I motion 2017/18:3626 av Désirée Pethrus m.fl. menar Kristdemokraterna att arbetsmarknadspolitiken ska ha full sysselsättning som det övergripande målet. Arbetet ger den enskilde direkt möjlighet att få bättre ekonomi och påverka sin situation och har också en avgörande betydelse för möjligheten att bygga trygga familjer. Den stora klyftan i Sverige i dag går enligt partiet mellan de som har ett jobb och de som står utan. Alla ska ha möjlighet att arbeta 100 procent av sin förmåga.

I motionen lämnar Kristdemokraterna förslag om en annan fördelning av anslagen inom utgiftsområde 14 än regeringen (yrkande 1). Förslaget innebär att de sammanlagda anslagen understiger regeringens förslag med 8 141 933 000 kronor och att åtta anslag bestäms till en annan nivå än vad regeringen har föreslagit. Två nya anslag föreslås (Arbetsintegrerade sociala företag och Inträdesjobb).

Kristdemokraterna föreslår följande förändringar i förhållande till regeringens förslag (se också bilaga 2).

1:1 Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader: Anslaget minskas med 892 233 000 kronor. Kristdemokraterna anser att Arbetsförmedlingen bör läggas ned i dess nuvarande form. Enligt partiet är det nödvändigt för att kunna fördela myndighetens resurser på ett mer effektivt och ändamålsenligt sätt. Som en följd av att Kristdemokraterna föreslår en avveckling av ett antal arbetsmarknadspolitiska program och insatser bör Arbetsförmedlingens uppdrag bli mindre omfattande och förvaltningsanslaget minskas. Förslagen finns även i två särskilda yrkanden (yrkandena 9 och 11).

1:2 Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd: Anslaget ökas med 493 000 000 kronor. Kristdemokraterna framhåller vikten av att alla som arbetar och uppfyller villkoren ska omfattas av en arbetslöshetsförsäkring och

att denna fyller sin funktion som en omställningsförsäkring. Partiet föreslår bl.a. att taket i ersättningen sänks till 760 kronor per dag under de 300 första dagarna och därefter trappas av till 680 kronor per dag. Kristdemokraterna vill också att reglerna för deltidsbegränsningen av arbetslöshetsförsäkringen ska återinföras. Förslaget finns även i ett särskilt yrkande (yrkande 30).

1:3 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser: Anslaget minskas med 9 418 000 000 kronor. Kristdemokraterna konstaterar i motion 2017/18:3626 att flera av de arbetsmarknadspolitiska program som finns i dag är så ineffektiva att de bör avskaffas. Enligt partiet uppvisar anställningsstöden extratjänster och moderna beredskapsjobb undanträngningseffekter och leder inte till en tydligt ökad anställningsbarhet, varför stöden bör avskaffas. Vidare avvisar Kristdemokraterna regeringens förslag om att slå ihop ett antal anställningsstöd och införa s.k. introduktionsjobb. Kritik riktas även mot arbetsmarknadsutbildningen, vars resultat enligt partiet är undermåliga och för de arbetssökande en form av stigmatisering i det att de närmast fungerar som ett intyg på långvarig arbetslöshet. Programmet bör därför avvecklas till förmån för andra insatser. I fråga om snabbspåren anser Kristdemokraterna även i det fallet att resultaten är otillräckliga och att snabbspåren därför bör avvecklas. Förslaget finns även i flera särskilda yrkanden (yrkandena 10, 12 och 15–17).

1:4 Lönebidrag och Samhall m.m.: Anslaget minskas med 580 000 000 kronor. Kristdemokraterna matchar regeringens ökning av lönebidragen och menar att dessa stärker förutsättningarna för ökad sysselsättning och förbättrar arbetsmarknadsdeltagandet för personer med funktionsnedsättning. För att fler ska kunna få jobb inom Samhall AB och för att arbetslösheten i målgruppen ska minska vill partiet tillföra medel så att 1 000 nya platser kan beredas. Kristdemokraternas förslag innebär att en del av regeringens satsning på Samhall avvisas till förmån för andra åtgärder som bättre motsvarar de behov som finns på arbetsmarknaden, såsom en satsning på arbetsintegrerande sociala företag. Förslaget finns även i motion 2017/18:3835 av Aron Modig m.fl. (KD) (yrkande 16).

1:5 Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige: Anslaget minskas med 1 000 000 kronor.

1:12 Nystartsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar: Anslaget ökas med 1 506 300 000 kronor.

2:1 Arbetsmiljöverket: Anslaget minskas med 3 000 000 kronor.

2:2 Arbetsdomstolen: Anslaget minskas med 1 000 000 kronor.

Nya anslag

Arbetsintegrerande sociala företag: Förslaget innebär ett nytt anslag och att 200 000 000 kronor anslås för 2018. Kristdemokraterna framhåller den roll som de arbetsintegrerande sociala företagen spelar för dem som står längst från arbetsmarknaden. Partiet anser att det krävs en satsning så att de arbetsintegrerande sociala företagen får ett särskilt stöd för kostnader för att täcka lönen för verksamhetsledare och handledare. Partiet avsätter därför medel inom anslaget för socialt handledarstöd till dessa nyckelpersoner.

Förslaget finns även i ett särskilt yrkande (yrkande 18) och motion 2017/18:3835 (yrkande 17).

Inträdesjobb: Förslaget innebär ett nytt anslag och att 554 000 000 kronor anslås för 2018. För att förbättra integrationen och ungas möjligheter och se till att fler kan gå från bidrag till arbete föreslår Kristdemokraterna i motion 2017/18:3626 att en ny anställningsform införs, s.k. inträdesjobb. Inträdesjobben innebär en förenklad anställningsform som gäller för nyanlända, under de fem första åren i Sverige, och unga upp till 23 år utan fullständig gymnasieutbildning. Inträdesjobben är konstruerade dels genom slopad arbetsgivaravgift, dels genom möjligheten att anställa till 70 procent av rådande ingångslön i den aktuella branschen, upp till ett tak om 21 000 kronor i bruttolön per månad. Förslaget finns även i ett särskilt yrkande (yrkande 8) och motion 2017/18:3177 av Jessica Polfjärd m.fl. (M, C, L, KD) (yrkande 2).

Utskottets ställningstagande

Läget på arbetsmarknaden

Utskottet kan inledningsvis konstatera att den svenska arbetsmarknaden fortsätter att utvecklas starkt. Sysselsättningen fortsätter att öka, och allt fler deltar i arbetskraften. Sedan regeringen tillträdde 2014 har antalet sysselsatta ökat med över 200 000 personer, varav två av tre personer är utrikes födda. Även sysselsättningsgraden, dvs. andelen sysselsatta av befolkningen i arbetsför ålder (15–74 år), har ökat och uppgick 2016 till 67,1 procent. Sysselsättningsgraden är den högsta i EU och den högsta i Sverige sedan 1992. Utskottet noterar att sysselsättningsökningen alltså har varit starkare för utrikes födda än för inrikes födda. Sysselsättningsgraden har dock inte ökat mer bland utrikes födda än bland inrikes födda.

Utskottet konstaterar vidare att arbetslöshetsciffrorna låg på relativt höga nivåer när regeringen tillträdde men att det har skett en tydlig minskning sedan dess. År 2016 fortsatte arbetslösheten att minska, till 6,9 procent, trots att antalet personer i arbetskraften ökade relativt snabbt. Arbetslösheten minskade bland både kvinnor och män, och utvecklingen var särskilt tydlig bland ungdomar. Utskottet noterar även att långtidsarbetslösheten som andel av arbetskraften har minskat och att nivån är bland de lägsta i EU. Utskottet delar regeringens övergripande bedömning att den positiva utvecklingen har sin bakgrund i en god konjunktur, en växande befolkning och regeringens reformer.

Även om utvecklingen i många delar pekar åt rätt håll vill utskottet betona att det fortfarande finns stora utmaningar på arbetsmarknaden. Arbetslösheten är fortfarande hög, särskilt bland dem som inte har gått ut gymnasieskolan och bland personer födda utanför Europa. Utmaningarna har ökat i takt med att den stora grupp människor som sökte asyl i Sverige under 2015 och som har fått uppehållstillstånd nu ska etablera sig på arbetsmarknaden. Av regeringens resultatredovisning framgår att ca 367 800 utomeuropeiskt födda personer var inskrivna vid Arbetsförmedlingen någon gång under 2016. Det motsvarar

drygt en tredjedel av det totala antalet inskrivna personer. En betydande del av de inskrivna var nyanlända och antalet deltagare i etableringsuppdraget har ökat kraftigt under 2016. Det innebär att antalet i arbetskraften som varit kort tid i landet ökar. Detta kan motverka en nedgång i arbetslösheten eftersom det tar tid för nyanlända att etablera sig på arbetsmarknaden. För gruppen nyanlända som var inskrivna vid Arbetsförmedlingen under 2016 minskade andelen som övergick till antingen arbete eller utbildning jämfört med 2015. Utskottet noterar även att en betydligt lägre andel kvinnor än män arbetar efter att ha avslutat etableringsuppdraget. En särskilt framträdande utmaning på arbetsmarknaden består således i att få utrikes födda kvinnor i arbete.

Ett framträdande drag för invandringen är att de flesta som invandrar till Sverige är i arbetsför ålder. Andelen äldre är också klart lägre än för befolkningen i övrigt. Samtidigt har Sverige en demografisk utveckling som under de kommande decennierna riskerar att leda till problem med en åldrande befolkning, där varje person som arbetar måste försörja allt fler. En sådan utveckling innebär ökande svårigheter med att finansiera den gemensamma välfärden. Utskottet anser att invandring av personer i arbetsför ålder kan spela en viktig roll för att möta utmaningarna. För att invandringen ska bidra positivt förutsätts dock att etableringen på arbetsmarknaden och integreringen i samhället sköts på ett effektivt sätt. Sammantaget anser utskottet att ökningen av antalet nyanlända som ska komma in på arbetsmarknaden under de närmaste åren innebär såväl stora möjligheter som stora utmaningar.

Utskottet noterar vidare att sammansättningen av gruppen arbetslösa överlag har förändrats de senaste åren och att arbetslösheten har blivit alltmer ojämnt fördelad i arbetskraften. Allt fler av de inskrivna på Arbetsförmedlingen har en svagare ställning på arbetsmarknaden och behov av stöd i olika former för att kunna etablera sig på arbetsmarknaden. Under 2016 handlade det om närmare tre fjärdedelar av de inskrivna. Trots ett förbättrat konjunkturläge de senaste åren har det inte varit någon motsvarande ökning av andelen inskrivna vid Arbetsförmedlingen som fått arbete (den s.k. jobbchansen). En utsatt grupp som har uppmärksammats särskilt av utskottet är ungdomar med funktionsnedsättning. På utskottets initiativ har nyligen en uppföljning och utvärdering av vägen till arbete för ungdomar med funktionsnedsättning genomförts (2017/18:RFR2). Utskottet konstaterar dock att samtidigt som arbetslösheten är hög i vissa grupper råder det arbetskraftsbrist inom flera branscher. Särskilt stor är bristen inom yrken som kräver relativt hög utbildning och yrkeskunskaper.

Ytterligare en utmaning är könssegregationen på arbetsmarknaden. Det finns tydliga mönster i form av att löner och arbetsvillkor i kvinnodominerade yrken ofta är sämre än i mansdominerade. Utskottet kan således konstatera att det fortfarande finns stora utmaningar på arbetsmarknaden i form av obalanser och en matchning som inte fungerar helt tillfredsställande.

En annan typ av utmaningar som kan få stor betydelse för arbetsmarknadspolitiken på sikt är övergripande strukturella förändringar. Arbetsmarknaden och dess struktur har förändrats markant under de senaste 20 åren. I takt med

att ny teknik och digitala system har införts har många rutinarbeten automatiserats. Uppskattningar visar att cirka hälften av de svenska jobben, såväl rutinarbeten som kvalificerade arbeten, skulle kunna ersättas av digital teknik under de kommande 20 åren. Samtidigt innebär framväxten av arbete som organiseras via s.k. digitala plattformar utmaningar i fråga om bl.a. arbetsrätt och arbetsmiljö. Utskottet följer denna utveckling noga och har bl.a. anordnat utskottsresor och ett seminarium där den här typen av förändringar har studerats. Utskottet kan konstatera att utvecklingen på området har inneburit och kommer att fortsätta att innebära utmaningar för arbetsmarknadspolitiken.

Sedan regeringen tillträdde har den ekonomiska utvecklingen i Sverige varit bland de starkaste i Europa. Samtidigt finns det enligt utskottet skäl att poängtera att ett litet och exportberoende land som Sverige i hög grad är beroende av den globala utvecklingen. Utskottet konstaterar att efter en något dämpad ekonomisk utveckling i omvärlden 2016 har utsikterna nu ljusnat på flera håll. Stigande efterfrågan och starkare förtroende bland hushåll och företag tyder på att tillväxten i världsekonomin ökar 2017. Samtidigt finns det skäl att poängtera att osäkerheten om utvecklingen i omvärlden även fortsättningsvis är stor. Till faktorer som skulle kunna leda till en svagare utveckling hör osäkerhet om förhandlingarna om Storbritanniens utträde ur EU, inriktningen i den amerikanska regeringens ekonomiska politik och säkerhetspolitik, inbromsningar i den kinesiska ekonomin samt klimatförändringar och extrema väderhändelser. En ytterligare osäkerhetsfaktor är växande inkomstskillnader inom många länder, vilket kan påverka den ekonomiska utvecklingen, inte minst genom att bidra till protektionistiska tendenser. Sverige är ett exempel på ett land där inkomstklyftorna har ökat de senaste årtiondena. En risk på makronivå att ta hänsyn till i Sverige är även hushållens höga skuldsättning.

Utskottet välkomnar att regeringens ekonomiska politik vägleds av målet att Sverige ska ha lägst arbetslöshet i EU 2020. Utskottet anser att regeringen sedan tillträdet 2014 har fört en tydlig och bred jobbagenda där en aktiv arbetsmarknadspolitik har spelat en viktig roll. Regeringens avvägningar i årets budgetproposition innebär att arbetsmarknadspolitiken även framöver kan bidra till regeringens mål för den ekonomiska politiken. Vidare delar utskottet regeringens bedömning att konjunkturuppgången och regeringens reformer medför att efterfrågan på arbetskraft kommer att fortsätta vara hög och arbetslösheten minska framöver. För att kunna bygga ett Sverige som håller ihop är det viktigt att fortsätta arbetet för att öka sysselsättningen och minska arbetslösheten ytterligare. Utskottet vill vidare framhålla att jämlikhet och utveckling förstärker varandra. För att Sverige ska hålla ihop måste därför samhällsbygget vara rättvist och ojämlikheten bekämpas. Reformerna som minskar klyftorna och skapar möjligheter för alla att delta på arbetsmarknaden ökar tilliten och stärker ekonomin. Utskottet kommer att fortsätta följa regeringens arbete på området noga.

Anslagen och bemyndigandena

Som framgått ovan är utvecklingen på den svenska arbetsmarknaden överlag stark. Allt fler personer har sysselsättning i någon form. Det finns dock fortfarande tydliga obalanser på arbetsmarknaden, t.ex. mellan inrikes och utrikes födda. Inrikes födda deltar på arbetsmarknaden i klart större utsträckning än utrikes födda. Samtidigt som flera grupper har det systematiskt svårt att få in en fot på arbetsmarknaden råder det brist på arbetskraft inom allt fler branscher. Det gäller såväl välfärdssektorn som den privata sektorn, inte minst branscher som bygg, industrin och industrinära tjänsteföretag. En viktig uppgift för politiken är därför att verka för att klara kompetensförsörjningen på kort och lång sikt. Åtgärder för att komma till rätta med denna utmaning kan inte begränsas till arbetsmarknadspolitiken, utan det krävs enligt utskottet en bred palett av åtgärder inom flera politikområden. Utskottet välkomnar därför regeringens breda anslag med satsningar inom flera politikområden. Till satsningar som ligger utanför det aktuella utgiftsområdet hör bl.a. en utökning av antalet utbildningsplatser inom regionalt yrkesvux, yrkeshögskolan, folkhögskolan och högskolan (se utg.omr. 16). Utskottet anser att utbildningsinsatser är centrala inslag för att komma till rätta med kompetensförsörjningen och för att underlätta etableringen på arbetsmarknaden. I samma anda är det välkommet att regeringen inför en utbildningsplikt för deltagare i Arbetsförmedlingens etableringsuppdrag för att fler nyanlända ska ta del av utbildning (se utg.omr. 13).

När det gäller satsningar inom utgiftsområde 14 vill utskottet inledningsvis lyfta fram regeringens satsning på att skapa ett enklare och mer effektivt system för de subventionerade anställningarna. Utskottet anser att subventionerade anställningar är ett av arbetsmarknadspolitikens viktigaste verktyg. Använt på rätt sätt kan subventionerade anställningar ha goda effekter för att förbättra möjligheterna för arbetslösa att få arbete. Utskottet delar regeringens bedömning att dagens system på ett övergripande plan är svåröverskådligt och inte tillräckligt kraftfullt. Översynen inom Regeringskansliet i syfte att förenkla systemet var därför välkommen. Det är också välkommet att regeringen mot bakgrund av översynen nu vill genomföra betydande förenklingar och förstärkningar av de subventionerade anställningarna.

Utskottet anser att det är angeläget att förstärka insatserna för dem som står längst från arbetsmarknaden. Utskottet bedömer att det är just det som kan uppnås genom att reformera regelverket för de subventionerade anställningarna. Genom att göra det lättare för arbetsgivare att anställa med stöd och förenkla Arbetsförmedlingens hantering bör träffsäkerheten i och effekterna av de subventionerade anställningarna öka. Att ersätta dagens olika former av särskilt anställningsstöd, förutom extratjänsterna, med det nya särskilda anställningsstödet introduktionsjobb är en välkommen förenkling av strukturen. På samma sätt bidrar förslaget om att harmonisera taknivån för flera stöd till 20 000 kronor i månaden till att skapa ett mer greppbart regelverk för alla inblandade. En enhetlig taknivå innebär också en förstärkning för de personer som relativt sett står längst från arbetsmarknaden. Utskottet ser därför

även av den anledningen positivt på förslaget. Ytterligare ett viktigt inslag som utskottet står bakom är harmoniseringen och förenklingen av bl.a. beräkningen och utbetalningen av bidrag. Utskottet delar bedömningen att det både gör stöden enklare att hantera för arbetsgivare och arbetsförmedlare och att risken för felaktiga utbetalningar minskar. Regeringens förslag till en ny ordning för de subventionerade anställningarna är enligt utskottet genomgående mer väl avvägt än de alternativa förslag som förs fram av vissa oppositionspartier, såsom Moderaternas förslag om ett förenklat regelverk.

En grupp som ofta är föremål för subventionerade anställningar är de personer som nyligen har kommit till Sverige. En subventionerad anställning kan enligt utskottet vara en nyckel in i samhället för en nyanländ invandrare, och en bas för att börja bygga sitt liv i ett nytt land. Som utskottet nyligen har påpekat finns det i dag inte många frågor som är viktigare än hur nyanländas resurser ska tas till vara (se yttr. 2017/18:AU1y). En framgångsrik integration kan bidra både till att möta bristen på arbetskraft inom många sektorer och till att skapa resurser för välfärden. Utskottet delar regeringens utgångspunkt att alla som kan ska arbeta och vara delaktiga i samhällsbygget. Med regeringens förslag om ett enklare och mer effektivt system för de subventionerade anställningarna bedömer utskottet att möjligheterna för de nyanlända att bidra till samhällsbygget kommer att öka i takt med att arbetsgivarnas vilja att anställa med stöd ökar.

När det gäller etableringen av nyanlända i övrigt välkomnar utskottet att regeringen tar ett brett grepp om att få fler nyanlända i arbete och utbildning. Som regeringen framhåller finns det ett stort behov av att underlätta för nyanlända att snabbare än i dag etablera sig på arbetsmarknaden. Förutsättningarna för framsteg är goda eftersom efterfrågan på arbetskraft är på rekordhöga nivåer och en stor andel av de som kommer till Sverige är i arbetsför ålder. Ett viktigt steg mot en mer effektiv etablering är det nya regelverk för nyanländas etablering i arbets- och samhällslivet som träder i kraft den 1 januari 2018. Som utskottet tidigare har framhållit är det nya regelverket väl avvägt med bl.a. ökade möjligheter att ställa samma krav på nyanlända som på övriga arbetssökande (se bet. 2016/17:AU15). Utskottet välkomnar även regeringens övriga förslag för att förstärka etableringen, såsom förstärkt arbetsträning inom etableringsuppdraget och främjandemedel till snabbspår och till Delegationen för unga och nyanlända till arbete (Dua).

Utskottet välkomnar att det finns en grundläggande samsyn över partigränserna om behovet av att åstadkomma en effektivare etablering av nyanlända invandrare. Samtidigt finns det dock tydliga skillnader mellan partierna om hur detta ska uppnås. Mot regeringens förslag på området står olika förslag från de borgerliga partierna som spretar åt olika håll. Det som förenar partierna när det gäller att möta utmaningen med etableringen är, förutom att drastiskt skära ned på resurserna till arbetsmarknadspolitiken, ett förslag om att införa en ny anställningsform, s.k. inträdesjobb. Utskottet noterar att huvudpoängen med anställningsformen, som gäller för nyanlända under de fem första åren i Sverige och vissa unga, är att anställningar ska kunna ske till 70 procent av

rådande ingångslöner. Arbetet ska dock utföras på heltid, och några skyldigheter för arbetsgivaren att lära upp eller utbilda arbetstagaren verkar inte ingå. Utskottet konstaterar att det således är sänkta ingångslöner som de borgerliga partierna vill se för att öka möjligheterna för nyanlända att komma in på arbetsmarknaden. Som utskottet har uppfattat förslaget ska det genomföras genom lagstiftning, något som skulle innebära att tillämpliga kollektivavtal sätts ur spel. Resultatet av förslaget blir att kollektivavtalad lön helt enkelt inte ska gälla för vissa grupper. Det innebär en tydlig skillnad mot den politik som regeringen står för och en ordning som utskottet inte kan ställa sig bakom.

Vidare har utskottet svårt att se hur en ordning där lönen sänks för en viss grupp inte också skulle riskera att pressa de ordinarie lönenivåerna nedåt på arbetsmarknaden i övrigt, särskilt för grupper med redan låga lönenivåer. Förslaget skulle därför leda till att klyftorna i samhället ökar och förutsättningarna för social rörlighet och omställning försämras. Utskottet konstaterar att förslaget inte heller tagits emot väl av parterna på den svenska arbetsmarknaden. Företrädare för såväl arbetstagar- som arbetsgivarorganisationer har uttryckt sin misstro mot förslaget. Utskottet noterar att parterna själva i stället har tagit egna steg för att underlätta för personer som står långt från arbetsmarknaden, däribland nyanlända, genom att träffa en överenskommelse om s.k. etableringsanställningar. Utskottet välkomnar parternas arbete på området och kommer att följa den fortsatta utvecklingen av parternas förslag med stort intresse.

När det gäller Sverigedemokraterna så utmärks partiets förslag av att olika grupper på arbetsmarknaden ställs mot varandra. Det synsätt som partiet bygger sin arbetsmarknadspolitik på är enligt utskottet inte någon lämplig väg för att bygga samhället starkt. Utskottet anser att det är viktigt att bygga ett Sverige som håller ihop. Som regeringen framhåller görs det genom att bygga ett hållbart samhälle, där ingen lämnas efter men ingen heller hålls tillbaka. En central del i samhällsbygget är insatser för att arbetslösa och nyanlända ska komma i arbete eller utbildning. Utskottet kan inte se hur de kraftiga sänkningar som Sverigedemokraterna i förhållande till regeringens förslag föreslår på flera håll inom utgiftsområdet på något sätt ska kunna bidra till att, som partiet uttrycker det i sin budgetmotion, ”stärka samhällskontraktet”. Enligt utskottet är det centralt för samhällsbygget att få alla att känna sig delaktiga, både genom att erbjuda möjligheter och genom att ställa krav. Utskottet anser att Sverigedemokraternas förslag inte utgår från detta förhållningssätt.

När det gäller personer med funktionsnedsättning som innebär nedsatt arbetsförmåga håller utskottet med regeringen om att dessa personer spelar en viktig roll på arbetsmarknaden, såväl för delaktighet i hela samhällslivet som för att motverka bristen på arbetskraft. Alltför många personer med funktionsnedsättning står dock i dag utan arbete. Regeringen har tidigare gjort betydande satsningar på området och prioriterar området även i årets budgetproposition. Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag om att tillföra ökade medel till Samhall AB för att skapa fler anställningar. Utskottet välkomnar även förslaget om att successivt höja taket i lönebidragen till

20 000 kronor i månaden. Vidare anser utskottet att förslaget om att fasa ut det förhöjda aktivitetsstödet till vissa ungdomar med funktionsnedsättning är rimligt då det bidrar till att minska inlåsnings effekter.

Utskottet noterar att jämfört med regeringen föreslår Moderaterna, Centerpartiet och Liberalerna väsentligt lägre anslag inom utgiftsområdet för insatser till personer med funktionsnedsättning som innebär nedsatt arbetsförmåga. Partiernas förslag skiljer sig åt och är i Moderaternas fall något otydligt, medan Centerpartiet och Liberalerna t.ex. helt avvisar regeringens förstärkning av Samhall AB. Liksom vid flera tidigare budgetbehandlingsomgångar kan utskottet sympatisera med Kristdemokraternas intentioner vad gäller personer med funktionsnedsättning som innebär nedsatt arbetsförmåga. Utskottet anser dock att regeringens prioriteringar på området är väl avvägda.

Regeringen uppmärksammar i budgetpropositionen att flera jobb som kan vara en väg in på arbetsmarknaden kräver körkort. Regeringen förklarar att den avser att införa en möjlighet till lån för utbildning för B-körkort. Avsikten är att förbättra möjligheten till etablering på arbetsmarknaden och stimulera till högre genomströmning i gymnasieskolan. Medel avsätts för ändamålet inom ett nyinrättat anslag. Utskottet välkomnar initiativet som kan bidra till att förbättra förutsättningarna för många att ta sig in på arbetsmarknaden.

När det gäller genomförandet av arbetsmarknadspolitiken spelar Arbetsförmedlingen en central roll. Utskottet konstaterar att samtliga alternativa anslagsförslag innebär att myndighetens förvaltningsanslag bör sättas lägre än vad regeringen vill. Längst vill Liberalerna och Sverigedemokraterna gå med förslag om kraftiga minskningar av anslaget. Flera partier anser till och med att Arbetsförmedlingen bör läggas ned i dess nuvarande form. Även när det gäller kostnaderna för arbetsmarknadspolitiska program och insatser innehåller samtliga alternativa anslagsförslag minskningar med flera miljarder kronor. Längst går Kristdemokraterna som vill skära ned anslaget med mer än 9 miljarder kronor, en minskning med över 70 procent jämfört med regeringens förslag. Förslag framförs om att avveckla flera av de program och insatser som Arbetsförmedlingen använder sig av i dag, såsom extratjänster, instegsjobb, arbetsmarknadsutbildningar och moderna beredskapsjobb. Flera partier avvisar även regeringens förslag om att förenkla systemet för de subventionerade anställningarna.

Utskottet delar inte det synsätt som förs fram i de alternativa anslagsförslagen. Utskottet anser fortfarande att det övergripande uppdraget för utförandet av arbetsmarknadspolitiken bör ligga på den offentliga Arbetsförmedlingen. Utskottet anser att den bedömning som regeringen gör när det gäller medel till Arbetsförmedlingen och till de olika program och insatser som finns i myndighetens verktygslåda är väl avvägd. Moderaternas, Sverigedemokraternas, Centerpartiets, Liberalernas och Kristdemokraternas förslag präglas av drastiska nedskärningar och misstro till arbetsmarknadspolitiken. Utskottet anser inte att det är en konstruktiv väg i en tid där arbetsmarknadspolitiken bör verka för att vägleda och stärka personer att komma i arbete, inte minst gäller det personer som står långt från

arbetsmarknaden. Utskottet delar i stället regeringens uppfattning att det är angeläget att Arbetsförmedlingens verksamhet är anpassad till arbetsgivarnas behov och att myndigheten är en offensiv partner på såväl nationell som regional och kommunal nivå. Som utskottet har uttryckt vid flera tillfällen tidigare kan det dock finnas utrymme för alternativa insatser från kompletterande aktörer.

Med detta sagt vill utskottet poängtera att Arbetsförmedlingen har stora utmaningar att komma till rätta med. Det resultat som myndigheten har levererat har i flera avseenden inte varit tillräckligt. Det finns således utrymme för förbättringar inom flera av de uppgifter som ligger inom myndighetens ansvarsområde. Utskottet noterar att det nyligen har publicerats rapporter om olika delar av Arbetsförmedlingens verksamhet, bl.a. av Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen (Tillämpningen av regelverket för lämpligt arbete, rapport 2017:16) och av Riksrevisionen (Matchningen på arbetsmarknaden – sökandesammansättningens betydelse, RiR 2017:26). Arbetsförmedlingens generaldirektör har också under beredningen av ärendet vid ett utskottssammanträde lämnat information om det arbete som pågår för att förbättra resultaten och möta de problem som finns. Utskottet följer detta arbete noggrant.

Utskottet vill vidare framhålla att regeringen kontinuerligt har vidtagit flera åtgärder för att förstärka Arbetsförmedlingen och skapa möjligheter för myndigheten att effektivisera sin verksamhet. Ett exempel från årets budgetproposition är satsningen som redovisats ovan om ett enklare och mer effektivt system för de subventionerade anställningarna. Utskottet anser att det är tydligt att regeringen för en aktiv politik för att skapa bättre förutsättningar för Arbetsförmedlingen. Det är välkommet att regeringens styrning av myndigheten inriktar sig på resultat.

Avslutningsvis när det gäller Arbetsförmedlingen vill utskottet hänvisa till att regeringen, mot bakgrund av riksdagens tillkännagivande (bet. 2016/17:AU16, rskr. 2016/17:184), har beslutat om tilläggsdirektiv till den pågående Arbetsmarknadsutredningen. Av direktiven framgår bl.a. att utredningen ska analysera och lämna förslag på hur Arbetsförmedlingens samarbete med andra relevanta aktörer kan förbättras och hur de delar av Arbetsförmedlingens uppdrag som inte innebär myndighetsutövning kan läggas ut på andra aktörer samt hur det statliga åtagandet i övrigt i så fall bör organiseras (dir. 2017:71). Utskottet följer utredningens arbete noga och noterar att ett första delbetänkande nyligen överlämnades (SOU 2017:82). Betänkandet behandlar bl.a. frågan om att stärka Arbetsförmedlingens vägledning och innehåller en kartläggning av ansvarsfördelningen mellan olika aktörer. I betänkandet föreslås bl.a. att det ska inrättas en digital plattform för livslångt lärande. Utskottet noterar att Moderaternas förslag om en nationell studie- och jobbrådgivning till stor del liknar utredningens förslag i denna del. Utskottet anser att utredningens förslag bör behandlas i vanlig ordning, med bl.a. möjlighet för remissinstanser att yttra sig.

När det gäller arbetslöshetsförsäkringen noterar utskottet att samtliga borgerliga partier bl.a. vill sänka taket i den inkomstrelaterade ersättningen. I likhet med det som utskottet konstaterade vid förra årets budgetbehandling har arbetslöshetsförsäkringen förstärkts av den nuvarande regeringen, efter ett antal försämringar under den tidigare alliansregeringen. Utskottet står fast vid uppfattningen att en ökad inkomstrygghet bl.a. bidrar till en god matchning genom att personer kan söka och tacka ja till arbeten som de har lämpliga kvalifikationer för. Utskottet delar regeringens bedömning att höjningen var av väsentlig betydelse för att arbetslöshetsförsäkringen ska fungera som en inkomstbortfallsförsäkring som ger individen trygghet vid arbetslöshet. Efter höjningen av taket minskade andelen ersättningstagare som inte får 80 procent av sin dagsförtjänst med 29 procentenheter, en minskning som kvarstod under 2016.

Utskottet välkomnar även att regeringen avsätter medel i årets budgetproposition för att sänka karensvillkoret i arbetslöshetsförsäkringen från sju till sex dagar. Det är enligt utskottet en träffsäker reform. Utskottet anser att regeringens avvägningar om arbetslöshetsförsäkringen överlag är välgrundade och kan således inte stå bakom de borgerliga partiernas olika förslag om arbetslöshetsförsäkringen. Utskottet står heller inte bakom den tidsgräns för aktivitetsstödet som Moderaterna och Centerpartiet föreslår inom ramen för samma anslag.

Utskottet vill vidare särskilt betona hur värdefullt det är att Sverige har en regering som så tydligt prioriterar arbetsmiljön. Det är helt centralt att alla som arbetar i Sverige ska ha ett arbete där man som yrkesverksam inte blir utnyttjad eller utsliten. Ingen ska riskera att dö eller skadas allvarligt i sitt arbete. En bra arbetsmiljö är också en viktig förutsättning för hög produktivitet, högt arbetskraftsdeltagande och hög sysselsättningsgrad. Utskottet noterar därför med tillfredsställelse att resurserna inom arbetsmiljöpolitiken kraftigt har förstärkts under mandatperioden, bl.a. för att bemöta ökningen av organisatoriska och sociala arbetsmiljöbesvär.

Ett område som i viss mån varit eftersatt under flera år, bl.a. beroende på den tidigare alliansregeringens nedläggning av Arbetslivsinstitutet, är forskning och kunskapsinsamling om arbetslivet och utvärdering av arbetsmiljöpolitikens effekter. Det är därför högst välkommet att regeringen under 2018 avser att inrätta den nya Myndigheten för arbetsmiljökunskap. Vidare är det glädjande att arbetslivsforskningen fortsätter att prioriteras i årets budget, med särskilda medel till Forte och Arbetsmiljöverket för att finansiera forskning om bl.a. arbetsmiljön i kvinnodominerade sektorer och om kvinnors arbetsrelaterade ohälsa. Utskottet ser även positivt på att regeringen har tillsatt en utredning om ett hållbart arbetsliv över tid (dir. 2017:56) och kommer att följa utredningens arbete med stort intresse. Utskottet följer på samma sätt regeringens vidare beredning av betänkandet från utredningen om arbetsmiljöregler (SOU 2017:24). Utredningen har enligt regeringen bidragit med ett beslutsunderlag för eventuella åtgärder och regeländringar på arbetsmiljöområdet.

Mot regeringens krafttag för att komma till rätta med problem på arbetsmiljöområdet står de borgerliga partiernas splittrade förslag. Utskottet konstaterar att Moderaterna och Centerpartiet inte står bakom förslaget till en ny myndighet. Samma partier avvisar tillsammans med Liberalerna de särskilda medel som regeringen avsätter till arbetslivsforskning. Centerpartiet och Liberalerna nöjer sig dock inte där utan vill även kraftigt sänka anslaget till Arbetsmiljöverket. Kristdemokraterna verkar dock göra samma bedömning som utskottet i fråga om betydelsen av att prioritera arbetsmiljön och välkomnar regeringens satsningar på dessa områden.

Utskottet kan inte se att de borgerliga partierna presenterar någon sammanhängande arbetslivspolitik. Det förvånar utskottet att flera av partierna inte prioriterar arbetsmiljön på ett tydligare sätt. Utgångspunkten bör enligt utskottet vara insikten att en god arbetsmiljö gör det möjligt för fler att arbeta och minskar risken för utslagning. En förbättrad kunskap om vilka arbetsmiljöinsatser som fungerar kan bidra till att skapa ett hållbart arbetsliv. Utskottet anser således att det finns starka skäl för att stå bakom den anslagsfördelning som regeringen föreslår inom arbetslivspolitiken.

Sammanfattande ställningstagande

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om anslagsfördelning inom utgiftsområde 14 för 2018, liksom förslaget om bemyndiganden för regeringen att under 2018 ingå ekonomiska åtaganden som innebär behov av framtida anslag. Utskottet avstyrker samtliga motionsyrkanden. Utskottets förslag till anslag och bemyndiganden finns sammanställda i bilaga 4 respektive 5.

Reservation

Anslag inom utgiftsområde 14 (SD)

av Sven-Olof Sällström (SD) och Magnus Persson (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut borde ha följande lydelse:

a) Anslagen för 2018

Riksdagen anvisar anslagen för 2018 inom utgiftsområde 14 enligt reservanternas förslag i bilaga 6.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
 2017/18:2526 av Sven-Olof Sällström m.fl. (SD) och
 2017/18:2643 av Sven-Olof Sällström m.fl. (SD) yrkandena 1, 2, 9, 14 och 15,
 bifaller delvis proposition 2017/18:1 utgiftsområde 14 punkt 1 och avslår
 motionerna
 2017/18:1213 av Peter Helander och Helena Lindahl (båda C) yrkande 3,
 2017/18:2815 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 2,
 2017/18:2959 av Jesper Skalberg Karlsson (M) yrkande 1,
 2017/18:3177 av Jessica Polfjärd m.fl. (M, C, L, KD) yrkande 2,
 2017/18:3591 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 12,
 2017/18:3592 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkandena 4, 5, 10, 19 och 24,
 2017/18:3626 av Désirée Pethrus m.fl. (KD) yrkandena 1, 8–12, 15–18 och
 30,
 2017/18:3628 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkandena 1, 9 och 10,
 2017/18:3683 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 2,
 2017/18:3712 av Annika Qarlsson m.fl. (C),
 2017/18:3753 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 4,
 2017/18:3810 av Fredrik Malm m.fl. (L),
 2017/18:3835 av Aron Modig m.fl. (KD) yrkandena 16 och 17,
 2017/18:3876 av Jessica Polfjärd m.fl. (M) yrkandena 1–7 och
 2017/18:3901 av Jessica Polfjärd m.fl. (M) yrkande 5.

b) Bemyndiganden om ekonomiska åtaganden

= utskottet

Ställningstagande

Sverigedemokraterna har i sin partimotion om budgeten för 2018 (2017/18:2487) lagt fram förslag om utgiftsramarna för statsbudgetens utgiftsområden och stakat ut partiets viktigaste visioner för de kommande åren. Vi visar att det inte måste finnas någon motsättning mellan ekonomisk tillväxt och sysselsättning å den ena sidan och allmän välfärd, trygghet och socialt ansvarstagande å den andra.

För utgiftsområde 14 innebär vårt förslag en betydligt snävare ram än den som regeringen föreslår i budgetpropositionen. Riksdagen beslutade den 22 november 2017 att ställa sig bakom regeringens förslag om utgiftsramar. Vi kan dock konstatera att det inte finns något hinder att vi nu, under det andra steget i beslutsprocessen, ställer oss bakom Sverigedemokraternas förslag om anslagen inom utgiftsområde 14. Sverigedemokraterna kan konstatera att såväl det egna förslaget som övriga oppositionspartiets förslag om de aktuella anslagen håller sig väl inom den beslutade utgiftsramen. En möjlighet finns således för en riksdagsmajoritet att välja en väg som innebär bättre hushållning med statens resurser än vad som kommer att bli följden av de felaktiga prioriteringarna i regeringens förslag.

Sverigedemokraterna konstaterar att arbetslösheten fortfarande är hög, trots att Sverige befinner sig mitt i en högkonjunktur. När man tittar närmare på hur arbetslösheten ser ut kan vi konstatera att en stor grupp arbetssökande inte når upp till kraven på svensk arbetsmarknad. Denna grupp har ökat stadigt som ett resultat av den sittande regeringens ansvarslösa invandringspolitik. Sverige har därför en tudelad arbetsmarknad där arbetslöshetsnivåerna för utrikes födda ligger på markant högre nivåer än för inrikes födda. Samtidigt som många i det svenska samhället är arbetslösa står de svenska företagen inför problem med att hitta kvalificerad arbetskraft till de tusentals lediga tjänster som finns. Ingen enskild åtgärd eller reform kan råda bot på denna problematik; snarare krävs en mångfald av åtgärder, där en effektiv politik för återvandring är en ofrånkomlig del.

I vårt budgetförslag föreslår vi satsningar i syfte att värna den moderna, kunskapsbaserade och högproduktiva arbetsmarknaden i Sverige. Det innebär bl.a. att vi vill flytta resurser från Arbetsförmedlingens verkningslösa åtgärder och subventionerade anställningar inom utgiftsområde 14 och i stället satsa på mer verkningsfulla åtgärder. Enorma summor läggs varje år på Arbetsförmedlingen utan att resultaten når upp till godtagbara nivåer. Arbetsförmedlingen bör därför avvecklas i dess nuvarande form och dess insatser och program bör öppnas upp för övriga samhällsaktörer. I fråga om myndighetens insatser och program anser vi att dessa överlag inte är kostnadseffektiva och för dåligt kontrollerade. Kostnaderna på området kan minskas kraftigt, bl.a. genom att avveckla instegsjobben som är både ineffektiva och diskriminerande. Samma sak gäller för nystartsjobben som också skyndsamt bör avvecklas. Med dessa utgångspunkter bör anslagen 1:1 Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader, 1:3 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser och 1:12 Nystartsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar bestämmas till väsentligt lägre nivåer än de som regeringen har föreslagit.

Som en följd av den föreslagna omdaning av arbetsmarknadspolitiken bör ett nytt anslag om upphandling av kompetensförstärkning införas och ordentliga resurser avsättas för ändamålet. Avsikten med anslaget är att satsa medel på de nya aktörer som kommer att sköta matchningsuppdraget. Medlen ska även användas för kontroll och uppföljning av resultat.

Vidare anser vi att lärlingsanställningar bör få en mer framträdande roll som en del av arbetsmarknadspolitiken. Det bör införas en helt ny anställningsform som ska kunna tillämpas i upp till tre år. En del av lärlingsanställningen ska bestå i att arbetsgivaren är helt befriad från att betala arbetsgivaravgifter, vilket ska ske i form av ett stöd som betalas ut i efterhand till arbetsgivaren. För denna satsning bör ett nytt anslag sättas upp inom utgiftsområde 14.

I vårt budgetförslag prioriterar vi vidare vikten av en stärkt arbetslöshetsförsäkring. Vi föreslår att taket för ersättningen höjs kraftigt till 1 200 kronor per dag under de första 100 dagarna, för att därefter minska till 800 kronor per dag. Prioriteringen görs mot bakgrund av att Sverigedemokraterna anser att arbetslöshetsförsäkringen är helt central både för den enskilda arbetstagaren och för arbetsmarknaden i stort. Satsningen medför en kombination av både stärkt försäkringsskydd och incitament till att hitta ett nytt jobb relativt snabbt. Satsningen innebär också att Sverigedemokraterna vill att anslaget 1:2 Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd ska bestämmas till en väsentligt högre nivå än vad regeringen har föreslagit.

Sverigedemokraternas inriktning för arbetsmarknadspolitiken handlar inte, som utskottsmajoriteten tycks tro, om att ställa grupper mot varandra. Till skillnad från regeringen står vi för en ansvarsfull politik och värnar om att lägga grunden för en långsiktigt hållbar arbetsmarknad.

När det gäller arbetsmiljöområdet fortsätter Sverigedemokraterna att prioritera resurser till området. Vi vill särskilt betona den viktiga roll som Arbetsmiljöverket har för att kontrollera arbetsmiljön på våra arbetsplatser. I vårt förslag avsätter vi lika stora medel till myndigheten som regeringen gör. Sverigedemokraterna välkomnar även regeringens förslag om att inrätta en ny myndighet för arbetsmiljökunskap. Det är viktigt att med stöd i forskning hantera olika arbetsmiljöfrågor och effekterna för samhället. Vårt förslag på området är dock mer ambitiöst än regeringens, och vi avsätter avsevärt mer medel till den nya myndigheten. För att komma till rätta med arbetsrelaterade besvär och uppmuntra till friskvård föreslår Sverigedemokraterna också genom ett nytt anslag en särskild satsning på friskvård och företagshälsovård.

Avslutningsvis avsätter Sverigedemokraterna medel för ett nytt anslag som gäller ett centrum för äldrepolitik.

Mot bakgrund av det anförda tillstyrker vi Sverigedemokraternas förslag till anslagsfördelning och beställningsbemyndiganden inom utgiftsområde 14 och avstyrker regeringens förslag i de delar det inte överensstämmer med Sverigedemokraternas förslag. Övriga partiers förslag avstyrks.

Vårt anslagsförslag för utgiftsområde 14 finns sammanställt i bilaga 6.

Särskilda yttranden

1. Anslag inom utgiftsområde 14 (M)

Jessica Polfjärd (M), Jessika Roswall (M), Jan Ericson (M) och Christian Holm Barenfeld (M) anför:

Riksdagen ställde sig den 22 november 2017 bakom regeringens förslag till utgiftsramar, beräkning av statens inkomster och inriktning på budgetpolitiken. I enlighet med riksdagens rambeslutsprocess ställs regeringens budgetförslag och oppositionspartiernas budgetförslag mot varandra som helheter, och budgeten beslutas i två steg. Moderaternas budgetförslag är en sammanhållen helhet och presenteras i vår budgetmotion (2017/18:3681), där även Alliansens riktlinjer för den ekonomiska politiken återfinns. Eftersom riksdagen i steg ett, rambeslutet, har ställt sig bakom regeringens förslag på ekonomiska ramar för statsbudgeten och inriktning på budgetpolitiken, deltar vi inte i beslutet om anslagens fördelning inom utgiftsområde 14. I stället redovisar vi i detta särskilda yttrande den anslagsfördelning och de förslag som Moderaterna presenterar i motion 2017/18:3876, som innebär att anslagen inom utgiftsområde 14 borde ha begränsats med ca 8,5 miljarder kronor.

Moderaterna är partiet för de som jobbar, de som vill jobba och de som har jobbat. Därför föreslår vi reformer för att öka jobbchanserna för att alla som vill jobba, men som av olika anledningar står utanför, ska få chansen på den svenska arbetsmarknaden. Ansträngningar ska löna sig och alla ska ha möjlighet att försörja sig själva. Denna utgångspunkt är också helt nödvändig om vi ska lösa vår tids stora utmaning – integrationen av alla de människor som är nya i Sverige. För att komma till rätta med den allt mer tudelade arbetsmarknaden är det alltså helt centralt att det alltid måste löna sig att arbeta.

Moderaterna anser att Sveriges nuvarande regering saknar det politiska ledarskap och den handlingskraft som krävs för att ta sig an Sveriges utmaningar. Politiken präglas av en tydlig brist på konkreta reformer för jobb och integration och en ovilja att se problemen med utanförskapet. Det finns också för få vägar in på arbetsmarknaden. Omfattande skattehöjningar på jobb och företagande samt en ändrad inriktning på arbetsmarknadspolitiken och bidragssystemen försvagar tillväxtförutsättningarna. Samtliga av regeringens egna expertmyndigheter gör också bedömningen att regeringens politik har en obefintlig eller marginell effekt på ökad sysselsättning. Slutsatsen blir att Sverige riskerar att påtagligt försvagas med en regering som inte vill eller inte orkar genomföra de reformer som krävs.

Mot regeringens haltande förslag inom arbetsmarknadspolitiken står Moderaternas väl avvägda budgetalternativ inom utgiftsområde 14. Ett budgetalternativ med tydligt fokus på att skapa jobb. Vi vill se besparingar inom anslaget 1:1 Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader. Arbetsförmedlingens verksamhet ger inte de resultat som bör kunna krävas av en myndighet

som ansvarar för så stora delar av våra skattepengar. Genom att göra besparingar inom anslaget kan verksamheten effektiviseras. Moderaterna vill även att det skapas ett särskilt omställningsspår hos Arbetsförmedlingen för att erbjuda stöd till byte av arbetsplats eller arbetsgivare vid psykisk ohälsa.

Moderaterna anser att det är hög tid att ta krafttag mot ineffektiviteten i arbetsmarknadspolitiken. Ett område där det finns stort utrymme för förbättringar är arbetsmarknadspolitiska program och insatser. Vi anser att anslaget 1:3 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser kan bantas rejält jämfört med regeringens förslag. Subventionerade anställningar är visserligen en viktig väg in på arbetsmarknaden för nyanlända och personer med kort utbildningsbakgrund eftersom de sänker arbetsgivarnas kostnader för att anställa. Dagens subventioner fungerar dock för dåligt och är alltför krångliga att administrera. Moderaterna vill därför införa ett förenklat regelverk för subventionerade anställningar genom att ersätta flera olika stöd med ett nytt stöd. Stödet ska bygga på nystartsjobben som infördes av alliansregeringen. Vidare vill vi att särskilda medel ska tillföras för kombinationsutbildningar för nyanlända inom ramen för etableringsuppdraget. Jämfört med regeringens förslag vill vi också se en kraftig ökning av anslaget 1:12 Nystartsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar.

En viktig del av såväl Moderaternas som övriga allianspartiers arbetsmarknadspolitik utgörs av satsningen på s.k. inträdesjobb. Syftet med satsningen är att skapa fler enkla jobb och sänka trösklarna till arbetsmarknaden. Inträdesjobb är en ny anställningsform som innebär att nyanlända samt ungdomar utan gymnasieexamen ges möjlighet att ta ett arbete till 70 procent av gällande ingångslön samtidigt som inga socialavgifter behöver betalas av arbetsgivaren. Anställningen gäller i maximalt tre år. Moderaternas förslag behandlas i bet. 2017/18:FiU1.

Vidare anser vi att regeringen tänker fel i fråga om hur medlen till arbetslöshetsförsäkringen bör hanteras. För att det ska bli en effektiv omställningsförsäkring bör antalet ersättningsdagar begränsas till ett år och ersättningstaket i arbetslöshetsförsäkringen under de 100 första dagarna av arbetslösheten uppgå till 760 kronor per dag och därefter till 680 kronor per dag. En sådan utformning innebär, till skillnad från regeringens förslag, en tydlig inriktning på att söka och skaffa jobb. Vi noterar i sammanhanget att bl.a. Konjunkturinstitutet och Riksbanken har bedömt att alliansregeringens tidigare reformer på området har lett till ett ökat deltagande på arbetsmarknaden och därmed till ökad sysselsättning. För att stärka drivkrafterna till arbete vill vi även tidsbegränsa aktivitetsstödet så att detta upphör vid arbetslöshet längre än tre år. Reformeringen av arbetslöshetsförsäkringen innebär en kraftig besparing inom anslaget 1:2 Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd.

När det gäller arbetet med att minska sjukfrånvaron råder det en bred konsensus mellan Sveriges expertmyndigheter om att arbetsgivaren har en nyckelroll i arbetet. Särskilt framträdande är denna roll vid psykisk sjukdom. För att komma till rätta med den höga sjukfrånvaro som finns i vissa sektorer

och hos vissa arbetsgivare behöver tillsynen och kontrollen av de arbetsgivare som inte håller nere sjuktalen ökas. För detta ändamål föreslår Moderaterna att Arbetsmiljöverket får i uppdrag att genomföra en särskild tillsyn av den psykosociala arbetsmiljön inom yrkesgrupper och hos arbetsgivare med särskilt hög sjukfrånvaro. Särskilda medel avsätts för uppdraget inom anslaget 2:1 Arbetsmiljöverket.

I vårt förslag till anslagsfördelning för utgiftsområde 14 belyser vi också frågan om en förbättrad studie- och jobbrådgivning för olika grupper, såsom personer som redan har ett arbete och ungdomar. Såväl personer som står inför att kariärväxla mitt i livet som ungdomar kan nämligen ha svårt att få den rådgivning som kan behövas för att fatta ett välinformerat beslut om framtiden. För att underlätta rörligheten och matchningen på arbetsmarknaden vill Moderaterna därför införa en nationell studie- och jobbrådgivning. Det skulle kunna utformas som en digital plattform där individen kan söka både jobb och utbildning samt få information om i vilken grad olika utbildningar leder till jobb. Satsningen bör finansieras inom ett nytt anslag.

Avslutningsvis avsätter Moderaterna medel för ett nytt anslag som gäller sommarjobb vid förlängd skolgång.

2. Anslag inom utgiftsområde 14 (C)

Annika Qarlsso (C) anför:

Eftersom riksdagsmajoriteten i första steget av budgetprocessen har gett budgetpolitiken en helt annan inriktning än den jag önskar avstår jag från att delta i beslutet och från att redovisa något formellt motförslag när det gäller anslagsfördelningen inom utgiftsområde 14. Centerpartiets budgetalternativ, som presenteras i vår partimotion 2017/18:3716, bör ses som ett sammanhållet paket där inte någon eller några delar kan brytas ut och behandlas isolerat. Jag vidhåller Centerpartiets uppfattning och anser att anslagen inom utgiftsområde 14 borde ha begränsats med ca 12 miljarder kronor på det sätt som framgår av motion 2017/18:3712.

Centerpartiet prioriterar att bryta klyvningen av Sverige. För detta krävs reformer som gör att människor som står utanför, inte minst många nyanlända, får möjlighet att gå från bidrag till i arbete. De måste vara möjligt att börja på arbetsmarknaden till en något lägre lön och lära på jobbet, skattekilarna för att anställa måste sänkas och den ineffektiva Arbetsförmedlingen bör göras om i grunden. Centerpartiet kan konstatera att arbetsmarknadspolitiken tar stora resurser i anspråk. Effektiviteten är dock sällan tillfredsställande. Centerpartiet vill se färre, enklare och mer effektiva arbetsmarknadspolitiska åtgärder. De resurser som sparas genom sådana reformer bör i stället användas för att finansiera jobbskapande reformer.

Vårt förslag innebär en klar omläggning av arbetsmarknadspolitiken från ineffektiva åtgärder till att prioritera insatser som sänker trösklarna till arbetsmarknaden och leder till sysselsättning. I linje med det vill Centerpartiet i förhållande till regeringens vidlyftiga budgetalternativ göra stora besparingar

inom anslaget 1:3 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser. Flera olika former av subventionerade anställningar som fungerar dåligt behöver avskaffas till förmån för de mer effektiva nystartsjobben, som i stället bör utvecklas och breddas. Samtidigt bör de subventionerade anställningarna än tydligare riktas in mot de grupper som behöver mest stöd. Utöver att generellt övergå till färre och enklare anställningsstöd finns det goda skäl för att avskaffa extratjänsterna och i stället införa s.k. matchningsanställningar. Ytterligare en ineffektiv åtgärd som bör avskaffas är arbetsmarknadsutbildningarna. Vidare anser Centerpartiet att regeringens förslag om att avsätta medel för att höja lönetaken för vissa insatser är fel väg att gå. Centerpartiets prioriteringar innebär besparingar inom anslaget.

Utvecklingen av nystartsjobben innebär att Centerpartiet i förhållande till regeringen vill se en ökning av anslaget 1:12 Nystartsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar.

En viktig del av såväl Centerpartiets som övriga allianspartiers arbetsmarknadspolitik utgörs av satsningen på s.k. inträdesjobb. Syftet med satsningen är att skapa fler enkla jobb och sänka trösklarna till arbetsmarknaden. Inträdesjobb är en ny anställningsform som innebär att nyanlända och ungdomar utan gymnasieexamen ges möjlighet att ta ett arbete till 70 procent av gällande ingångslön samtidigt som inga socialavgifter behöver betalas av arbetsgivaren. Anställningen gäller i maximalt tre år. Centerpartiet anser att reformen ska finansieras genom ett helt nytt anslag inom utgiftsområde 14.

Centerpartiet konstaterar att den s.k. etableringsreformen, som flyttade ansvaret för nyanländas etablering i Sverige från kommunerna till Arbetsförmedlingen, inte har lett till de förbättringar som var syftet. Trots högre kostnader har andelen i arbete inte ökat. Etableringen på arbetsmarknaden är på en fortsatt låg nivå. Arbetsförmedlingens misslyckande gör det nödvändigt att återigen ge kommunerna ansvaret för de nyanländas etablering. Därför föreslår Centerpartiet att etableringsreformen över tid och i ett antal steg dras tillbaka och att kommunerna får ansvaret för etableringen. I vårt budgetförslag innebär det bl.a. att vi 2018 gör besparingar inom anslaget 1:1 Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader. Än större besparingar kommer att göras efterföljande år och då särskilt inom anslaget 1:3 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser.

Centerpartiet anser att arbetslöshetsförsäkringen ska ge människor en möjlighet att tryggt ställa om i arbetslivet. Samtidigt är det viktigt att försäkringen är just en omställningsförsäkring och att den utformas på ett sätt som uppmuntrar till arbete. Regeringens höjning av ersättningsnivåerna i arbetslöshetsförsäkringen har haft motsatt effekt och lett till en ökad jämviktsarbetslöshet. Det finns därför skäl att göra besparingar inom anslaget 1:2 Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd genom sänkta ersättningsnivåer. Förslaget innebär att arbetslöshetsförsäkringen återigen kommer att vara inriktad på en trygg omställning samtidigt som den garanterar att det lönar sig att arbeta. Inom samma anslag bör även besparingar göras genom att en tidsgräns om tre år införs för aktivitetsstödet. Centerpartiets

förslag på området har sin utgångspunkt i att drivkrafterna att komma i arbete behöver stärkas. Med förslagen förstärks både arbetslöshetsförsäkringens och aktivitetsstödet avtrappning och rollen som omställningsförsäkring tydliggörs.

När det gäller anslaget 1:4 Lönebidrag och Samhall m.m. anser Centerpartiet att det finns utrymme för besparingar i förhållande till regeringens förslag. Tidigare aviserade anslagshöjningar om utvecklingsanställningar i Samhall AB och anställningar med lönebidrag bör återställas. Besparingar bör även göras genom att i stället för regeringens förslag om lönetak tillämpa det förslag om enhetliga lönetak som Centerpartiet för fram i sitt budgetalternativ.

Centerpartiet konstaterar att regeringen avsätter medel under anslagen 1:13 Lån till körkort, 2:5 Arbetslivspolitik och 2:6 Centrum för kunskap om och utvärdering av arbetsmiljö. Enligt Centerpartiet finns det inte skäl att avsätta medel under dessa anslag, varav två är helt nya. Regeringens förslag innebär felaktiga prioriteringar, och det finns i flera fall befintliga strukturer för att fånga upp det som är målen för anslagen.

Avslutningsvis vill Centerpartiet se en lägre uppräkningstakt för pris- och löneomräkningen, vilket innebär att besparingar kan göras inom ett flertal anslag inom utgiftsområde 14.

3. Anslag inom utgiftsområde 14 (L)

Fredrik Malm (L) anför:

Riksdagen har genom rambeslutet avvisat Liberalernas förslag till inkomstberäkning och fördelning av utgifter per anslagsområde. Därmed tar Sverige nu en annan väg än den Liberalerna vill se. Vårt budgetförslag (2017/18:3752) är att betrakta som en helhet. På majoriteten av utgiftsområdena överensstämmer inte riksdagens beslut med det förslag till ram som Liberalerna förespråkade. Liberalerna ser ett värde i att budgeten och budgetprocessen hålls samman. Även enskilda och på kort sikt motiverade utbrytningar riskerar att på lång sikt försvaga budgetprocessen och effektiviteten i finanspolitiken. Jag väljer därför att inte delta i beslutet om anslagsfördelningen inom utgiftsområde 14. Jag vidhåller dock Liberalernas uppfattning att anslagen inom utgiftsområde 14 borde ha begränsats med ca 12 miljarder kronor på det sätt som framgår av motion 2017/18:3810. I det följande redovisas i sammanfattning innehållet i vårt budgetförslag för utgiftsområde 14.

Liberalerna konstaterar att Sverige just nu å ena sidan drar nytta av en internationell högkonjunktur, å andra sidan ser en utveckling där arbetsmarknaden blir alltmer tudelad. En ny arbetslöshet växer fram där många inte lyckas etablera sig på arbetsmarknaden. Nästkommande år förväntas nästan 300 000 människor befinna sig i vad Arbetsförmedlingen kallar för en utsatt ställning. Särskilt utsatta är utrikes födda som möter höga barriärer för att ta sig in på arbetsmarknaden. Samtidigt som stora grupper står utan sysselsättning har många arbetsgivare svårt att hitta rätt personal. Det är uppenbart att inte tillräckligt görs för att skapa möjligheter och dynamik för

svenska företag att anställa fler människor. Liberalerna delar bedömningen från bl.a. Konjunkturinstitutet, EU-kommissionen, OECD, IMF och Finanspolitiska rådet om att de höga ingångslönerna i Sverige försvårar integrationen. Det måste bli enklare och billigare att anställa, och det behövs fler enkla jobb och lägre trösklar in på arbetsmarknaden. Liberalerna vill se en rad förslag för en mer dynamisk arbetsmarknad med incitament för arbetsgivare att anställa och drivkrafter för arbetssökande att få jobb.

Arbetsförmedlingen spelar en central roll för utförandet av den svenska arbetsmarknadspolitiken. Det är dock en myndighet som inte fungerar tillfredsställande i dag. Det är inte rimligt att fortsätta öka anslagen till en myndighet med så höga kostnader vars resultat samtidigt är svåra att mäta. Liberalerna anser att Arbetsförmedlingen i sin nuvarande form bör läggas ned. Det behövs i stället ett omtag med en ny myndighet med syftet att ge ett smalare men skarpare stöd för dem som behöver det allra mest, såsom funktionsnedsatta, unga utan gymnasiebetyg och nyanlända. Som en följd av förslaget bör stora besparingar göras inom anslaget 1:1 Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader.

När det gäller de arbetsmarknadspolitiska program och insatser som Arbetsförmedlingen administrerar kan Liberalerna konstatera att regeringen avsätter miljarder som Arbetsförmedlingen inte ens hinner göra av med. De slutliga utgifterna för utgiftsområde 14 år 2016 blev 6,2 miljarder kronor lägre än regeringens aviserade budget. Det hänger mycket ihop med att regeringens utlovade arbetsmarknadsprogram inte fungerar i praktiken. Det finns därmed betydande besparingar att göra på detta område. Liberalerna avvisar både regeringens tilltänkta introduktionsjobb och vissa existerande insatser, såsom extratjänster, 90-dagarsgarantin och regeringens variant av nystartsjobben. Liberalernas förslag innebär att nivån för anslaget 1:3 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser är betydligt lägre än regeringens uppblåsta förslag.

Liberalerna anser att lönestöd i vissa fall är nödvändiga och att det kan vara effektiva åtgärder för vissa personer. Det handlar t.ex. om personer som har varit arbetslösa under en lång tid som blir attraktivare för arbetsgivaren att anställa tack vare lönestöd. Det finns dock ett behov av att förenkla lönestöden genom att ta bort krav på kollektivavtal och göra om dem i grunden så att de blir mer ändamålsenliga. I motsats till regeringens förslag om fortsatta satsningar på ineffektiva åtgärder har Liberalerna förslag på väl avvägda lönestöd. Liberalerna vill förenkla ett antal lönestöd och slå samman dessa till en ny anställningssubvention, s.k. nystartsjobb plus, med ett lönetak på 18 000 kronor i månaden. Subventionsgraden ska också öka i takt med hur länge en person varit arbetslös. Som en följd av förslaget bör medel tillskjutas anslaget 1:12 Nystartsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar.

Vårt förslag om nystartsjobb plus berör dock inte stöden till personer med funktionsnedsättning. Inom anslaget 1:4 Lönebidrag och Samhall m.m. ställer sig Liberalerna positiva till ett höjt tak för lönebidragen. Det finns dock skäl att avvisa fler anställningar med lönebidrag, en utbyggnad av Samhall AB och

fler utvecklingsanställningar. Det innebär att besparingar kan göras inom anslaget i förhållande till regeringens förslag.

En viktig del av såväl Liberalernas som övriga allianspartiers arbetsmarknadspolitik utgörs av satsningen på s.k. inträdesjobb. Syftet med satsningen är att skapa fler enkla jobb och sänka trösklarna till arbetsmarknaden. Inträdesjobb är en ny anställningsform som innebär att nyanlända och ungdomar utan gymnasieexamen ges möjlighet att ta ett arbete till 70 procent av gällande ingångslön samtidigt som inga socialavgifter behöver betalas av arbetsgivaren. Anställningen gäller i maximalt tre år. Liberalerna anser att reformen ska finansieras genom ett helt nytt anslag inom utgiftsområde 14.

När det gäller arbetslöshetsförsäkringen vill Liberalerna öka tryggheten i omställning genom en obligatorisk arbetslöshetsförsäkring. Som enskilda åtgärder skulle en obligatorisk arbetslöshetsförsäkring och ett högre ersättningstak i försäkringen sannolikt innebära en något dämpad sysselsättning. Därför är det viktigt att en reformering av arbetslöshetsförsäkringen kombineras med reformer som ökar sysselsättningen. Regeringens politik på området är dock felriktad. Liberalerna kan därför inte acceptera regeringens höjning av ersättningstaket i arbetslöshetsförsäkringen. För att stärka arbetslinjen och för att värna rollen som omställningsförsäkring bör ersättningsnivåerna ändras så att taket under de 100 första dagarna av arbetslöshet uppgår till 760 kronor per dag. Därefter bör taket uppgå till 680 kronor per dag. Stora besparingar kan därigenom göras inom anslaget 1:2 Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd och resurserna användas till jobbskapande åtgärder.

För att finansiera prioriterade reformer i vår sammanhållna budget avvisar Liberalerna även regeringens förstärkning av Europeiska socialfonden inom anslaget 1:6 Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2014–2020, och nivån för anslaget 2:1 Arbetsmiljöverket läggs på nivån för utfallet 2013. Vi avvisar även helt anslagen 1:13 Lån till körkort och 2:5 Arbetslivspolitik, vilket innebär budgetförstärkningar.

Avslutningsvis vill Liberalerna att pris- och löneomräkningen ska justeras ned med 20 procent årligen, vilket innebär att besparingar kan göras inom ett flertal anslag inom utgiftsområde 14.

4. Anslag inom utgiftsområde 14 (KD)

Désirée Pethrus (KD) anför:

Eftersom riksdagsmajoriteten i första steget av budgetprocessen har gett budgetpolitiken en helt annan inriktning än den jag önskar avstår jag från att delta i beslutet och från att redovisa något formellt motförslag när det gäller anslagsfördelningen inom utgiftsområde 14. Kristdemokraternas budgetalternativ, som presenteras i vår partimotion 2017/18:3798, bör ses som ett sammanhållet paket där inte någon eller några delar kan brytas ut och behandlas isolerat. Jag vidhåller Kristdemokraternas uppfattning och anser att

anslagen inom utgiftsområde 14 borde ha begränsats med ca 8,1 miljarder kronor på det sätt som framgår av motion 2017/18:3626.

Kristdemokraterna vill se ett samhälle som tar vara på människors möjligheter och inneboende förmåga. Människans värde sitter inte i hur mycket hon arbetar eller hur produktiv hon är. Arbetets betydelse för enskildas utveckling är dock mycket stort. Arbetet har också en avgörande betydelse för möjligheten att bygga trygga familjer. I Sverige finns i dag stora strukturella utmaningar i att andelen arbetslösa i utsatt ställning ökar, vilket resulterar i en tudelad arbetsmarknad. Förhållandevis svaga grupper, såsom utrikes födda, personer med funktionsnedsättning och långtidsarbetslösa, är särskilt utsatta. Kristdemokraterna vill att full sysselsättning ska vara det övergripande målet för arbetsmarknadspolitiken. Av olika skäl kan alla inte arbeta heltid, men alla ska ha möjlighet att arbeta 100 procent av sin förmåga. Allt annat är slöseri med både mänskliga och samhällsliga resurser. Kristdemokraterna anser att det behövs en kraftfull politik för att bryta utanförskapet.

Kristdemokraterna har länge verkat för att Arbetsförmedlingen i dess nuvarande form ska läggas ned. Det är nödvändigt för att kunna fördela myndighetens resurser på ett mer effektivt och ändamålsenligt sätt. De som står allra längst från arbetsmarknaden får i dag inte det stöd de behöver. Därför måste myndighetens fokus läggas om. En del av reformen består i att andra, mer framgångsrika, matchningsaktörer bör ta över vissa delar för att matchningen mellan arbetssökande och arbetsgivare ska bli mer effektiv. I årets budget föreslår Kristdemokraterna att ett antal arbetsmarknadspolitiska program och insatser ska avvecklas. Eftersom Arbetsförmedlingens uppdrag därmed bör bli mindre omfattande bör besparingar göras inom anslaget 1:1 Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader.

Som en del av vårt budgetalternativ vill vi att dagens arbetsmarknadspolitiska program och insatser ska genomgå en rejäl förändring. Flera av de program och insatser som Arbetsförmedlingen i dag administrerar är så ineffektiva att de bör avskaffas. Som exempel kan nämnas extratjänster och moderna beredskapsjobb. Inget av dessa anställningsstöd verkar nå upp i den omfattning som regeringen har haft som mål, och de visar inte heller någon vidare effektivitet. Båda formerna uppvisar också olika typer av undanträngningseffekter och leder i vissa fall inte till en tydligt ökad anställningsbarhet. Inte heller arbetsmarknadsutbildningen når upp till resultat av den nivå man bör kunna kräva. I dag har insatsen nästan en motsatt verkan som en form av intyg på långvarig arbetslöshet. Det innebär en stigmatisering av de arbetsökande som deltar i insatsen.

Till regeringens ytterligare felprioriteringar på området hör förslaget om att slå ihop ett antal anställningsstöd och införa s.k. introduktionsjobb, samt satsningen på olika snabbspår. Kristdemokraterna anser inte att detta är exempel på effektiva insatser. Kristdemokraternas prioriteringar på området innebär att stora besparingar kan göras i förhållande till regeringen inom anslaget 1:3 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser.

En viktig och ofta missgynnad grupp på arbetsmarknaden är de som brukar definieras med det något missvisande begreppet personer med en funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga. Det finns flera typer av statligt stöd för anställning av denna väldigt heterogena grupp individer. Till dessa hör lönebidrag, där regeringen vill se successiva höjningar. Kristdemokraterna matchar den satsningen som kan leda till att personer med funktionsnedsättning får stärkta förutsättningar för ökad sysselsättning och förbättrat arbetsmarknadsdeltagande. För att fler ska kunna få jobb inom Samhall AB och för att arbetslösheten i målgruppen ska minska vill vi också tillföra medel till Samhall AB så att 1 000 nya platser kan beredas. En viss del av regeringens satsning på Samhall AB finns det dock skäl att avvisa till förmån för andra åtgärder som bättre motsvarar de behov som finns på arbetsmarknaden. Det innebär att Kristdemokraternas anslagsnivå för anslaget 1:4 Lönebidrag och Samhall m.m. är något lägre än regeringens. En satsning som Kristdemokraterna bedömer bättre motsvarar behoven på arbetsmarknaden är vårt förslag om att inom ett nytt anslag avsätta medel för de arbetsintegrerande sociala företagen. Dessa företag spelar en central roll för de personer som står längst från arbetsmarknaden. Satsningen är nödvändig så att de arbetsintegrerande sociala företagen får ett särskilt stöd för kostnader för att täcka lönen för verksamhetsledare och handledare. Inom det nya anslaget avsätts medel för socialt handledarstöd till dessa nyckelpersoner.

En viktig del av såväl Kristdemokraternas som övriga allianspartiers arbetsmarknadspolitik utgörs av satsningen på s.k. inträdesjobb. Syftet med satsningen är att skapa fler enkla jobb och sänka trösklarna till arbetsmarknaden. Inträdesjobb är en ny anställningsform som innebär att nyanlända och ungdomar utan gymnasieexamen ges möjlighet att ta ett arbete till 70 procent av gällande ingångslön samtidigt som inga socialavgifter behöver betalas av arbetsgivaren. Anställningen gäller i maximalt tre år. Kristdemokraterna anser att reformen ska finansieras genom ett helt nytt anslag inom utgiftsområde 14.

När det gäller arbetslöshetsförsäkringen och de resurser som faller under anslaget 1:2 Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd så anser Kristdemokraterna att alla som arbetar och som uppfyller villkoren för arbetslöshetsförsäkringen bör omfattas av den. Det är viktigt att ha socialförsäkringssystem som både ger trygghet för den enskilde i samband med exempelvis sjukdom eller arbetslöshet och som är utformade så att de hjälper människor tillbaka till arbete. I väntan på en reform med en obligatorisk arbetslöshetsförsäkring vill Kristdemokraterna stimulera medlemskap och föreslår därför att en skattereduktion ska införas fr.o.m. 2020 för den enskildes medlemsavgift till arbetslöshetskassan.

Vidare kan konstateras att den höjning av ersättningstaket i arbetslöshetsförsäkringen som regeringen har genomfört var mycket kraftig. Forskning pekar på ett samband mellan hög ersättning och låg sysselsättning. I kombination med regeringens kraftiga skatthöjningar och företagsfientliga politik riskerar det att leda till kraftigt ökad arbetslöshet. Kristdemokraterna

förordar därför en nivå för ersättningen i arbetslöshetsförsäkringen där taket sätts till 760 kronor per dag under de 300 första dagarna och därefter 680 kronor per dag. Vidare finns det skäl att återgå till de regler som tidigare gällde för rätten att få ersättning från arbetslöshetsförsäkringen på deltid.

Avslutningsvis bedömer Kristdemokraterna att det finns utrymme för en justering av anslagen till de myndigheter som tillämpar pris- och löneomräkning. Genom en 30-procentig minskning av uppräkningsstakten för pris- och löneomräkningen under 2018–2020 kan besparingar göras inom ett flertal anslag inom utgiftsområde 14.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2017/18:1 Budgetpropositionen för 2018 utgiftsområde 14:

1. Riksdagen anvisar för budgetåret 2018 ramanslagen under utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv enligt tabell 1.1.
2. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2018 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst de belopp och inom den tidsperiod som anges i tabell 1.2.

Motioner från allmänna motionstiden 2017/18

2017/18:1213 av Peter Helander och Helena Lindahl (båda C):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra det lättare för företagare att anställa och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:2526 av Sven-Olof Sällström m.fl. (SD):

Riksdagen anvisar anslagen för 2018 inom utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

2017/18:2643 av Sven-Olof Sällström m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avveckla Arbetsförmedlingen i dess nuvarande form och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om lärlingsanställningar och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om starta-eget-bidraget och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa instegsjobben och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa nystartsjobben och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:2815 av Jan Björklund m.fl. (L):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det måste bli billigare och enklare att anställa och att inträdesjobb behöver införas och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:2959 av Jesper Skalberg Karlsson (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att slå ihop och förenkla lönestöden som riktar sig till arbetslösa och nyanlända och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3177 av Jessica Polfjärd m.fl. (M, C, L, KD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa inträdesjobb för att underlätta för nyanlända och unga med kort utbildning att få ett arbete och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3591 av Ulf Kristersson m.fl. (M):

12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om stimulanser till kombinationsutbildningar under etableringstiden och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3592 av Ulf Kristersson m.fl. (M):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att arbetslöshetsförsäkringen bör förändras för att bli en effektiv omställningsförsäkring och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tiden med statlig ersättning vid arbetslöshet bör begränsas till tre år och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett förenklat regelverk för subventionerade anställningar och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en nationell studie- och jobbrådgivning och tillkännager detta för regeringen.
24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge Arbetsmiljöverket i uppdrag att stärka tillsynen av och sanktioner för arbetsgivare inom yrkesgrupper med särskilt hög sjukfrånvaro och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3626 av Désirée Pethrus m.fl. (KD):

1. Riksdagen anvisar anslagen för 2018 inom utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv enligt förslaget i tabell 1 i motionen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa anställningsformen inträdesjobb och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avveckla Arbetsförmedlingen i dess nuvarande form och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa den arbetsmarknadspolitiska stödanställningen introduktionsjobb och tillkännager detta för regeringen.

11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att reducera Arbetsförmedlingens förvaltningsanslag och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avveckla Arbetsförmedlingens arbetsmarknadsutbildningar och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa den arbetsmarknadspolitiska stödanställningen extrajobb och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa den arbetsmarknadspolitiska stödanställningen moderna beredskapsjobb och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avveckla de s.k. snabbspåren och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa socialt handledarstöd och tillkännager detta för regeringen.
30. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att återinföra reglerna för deltidsbegränsningen och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3628 av Jan Björklund m.fl. (L):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att instifta en ny anställningsform för enkla jobb och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Arbetsförmedlingen behöver läggas ned i sin nuvarande form och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Arbetsförmedlingens insatser behöver bli smalare och skarpare för att utsatta grupper ska få det stöd de behöver och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3683 av Annie Lööf m.fl. (C):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att pröva möjligheten att införa inträdesjobb som en ny anställningsform för nyanlända och unga som står långt från arbetsmarknaden och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3712 av Annika Qarlsson m.fl. (C):

Riksdagen anvisar anslagen för 2018 inom utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

2017/18:3753 av Johan Forssell m.fl. (M):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en satsning på skärpt tillsyn, krav och sanktioner för arbetsgivare med hög sjukfrånvaro och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3810 av Fredrik Malm m.fl. (L):

Riksdagen anvisar anslagen för 2018 inom utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

2017/18:3835 av Aron Modig m.fl. (KD):

16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om de arbetsintegrerande sociala företagen och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3876 av Jessica Polfjärd m.fl. (M):

1. Riksdagen anvisar anslagen för 2018 inom utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv enligt förslaget i tabell 1 i motionen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett särskilt omställningsspår hos Arbetsförmedlingen för att erbjuda stöd till byte av arbetsplats eller arbetsgivare vid psykisk ohälsa och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att arbetslöshetsförsäkringen bör ändras för att bli en effektiv omställningsförsäkring och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tidsbegränsa aktivitetsstödet och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett förenklat regelverk för subventionerade anställningar och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en nationell studie- och jobbrådgivning och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge Arbetsmiljöverket i uppdrag att stärka tillsynen av och sanktioner för arbetsgivare och inom yrkesgrupper med särskilt hög sjukfrånvaro och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3901 av Jessica Polfjärd m.fl. (M):

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om stimulanser till kombinationsutbildningar under etableringstiden och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2

Regeringens och oppositionens anslagsförslag

Utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv

Tusental kronor

Anslag	Regeringens				Avvikelse från regeringen		
	förslag	M	SD	C	L	KD	
1:1	Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader	8 402 329	-767 000	-2 520 699	-120 890	-3 803 000	-892 233
1:2	Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd	22 699 927	-3 373 000	+1 280 000	-2 235 000	-266 000	+493 000
1:3	Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	13 422 023	-8 177 000	-6 711 012	-8 266 850	-6 622 400	-9 418 000
1:4	Lönebidrag och Samhall m.m.	19 196 879	-1 173 000		-2 171 000	-1 698 000	-580 000
1:5	Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige	119 685			-520		-1 000
1:6	Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2014–2020	1 523 500				-46 000	
1:7	Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering	41 161			-180		
1:8	Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen	71 785			-330		
1:9	Bidrag till administration av grundbeloppet	56 363			-240		
1:10	Bidrag till Stiftelsen Utbildning Nordkalotten	8 303					
1:11	Bidrag till lönegarantiersättning	1 700 000					
1:12	Nystartsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar	5 756 893	+4 915 000	-5 756 893	+537 000	+257 000	+1 506 300
1:13	Lån till körkort	151 466			-151 466	-151 000	
2:1	Arbetsmiljöverket	763 225			-94 780	-177 000	-3 000
2:2	Arbetsdomstolen	34 330			-520		-1 000
2:3	Internationella arbetsorganisationen (ILO)	33 722					
2:4	Medlingsinstitutet	58 449			-220		

Anslag	Regeringens			Avvikelse från regeringen		
	förslag	M	SD	C	L	KD
2:5	Arbetslivspolitik	25 000	-25 000		-25 000	-25 000
2:6	Centrum för kunskap om och utvärdering av arbetsmiljö	18 800	-18 800	+50 000	-18 800	
	Nya anslag					
99:1	Nationell studie- och jobbrådgivning		+100 000			
99:2	Sommarjobb vid förlängd skolgång		+6 000			
99:3	Upphandling av kompetensförstärkning			+2 000 000		
99:4	Lärlingsanställningar			+1 000 000		
99:5	Friskvård och företagshälsovård			+100 000		
99:6	Centrum för äldrepolitik			+50 000		
99:7	Inträdesjobb				+554 000	+554 000
99:8	Arbetsintegrerande sociala företag					+200 000
	Summa för utgiftsområdet	74 083 840	-8 512 800	-10 508 603	-11 994 796	-11 977 400
						-8 141 933

BILAGA 3

Regeringens och oppositionens förslag till beställningsbemyndiganden

Utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv

Tusental kronor

Anslag	Regeringens förslag	Tidsperiod	Avvikelse från regeringen					
			M	SD	C	L	KD	
1:3	Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	8 000 000	2019–2028					
1:4	Lönebidrag samt Samhall m.m.	13 400 000	2019–2023					
1:6	Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2014–2020	3 823 000	2019–2023					
1:7	Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering	9 000	2019–2020					
2:1	Arbetsmiljöverket	20 000	2019					
Summa beställningsbemyndiganden		25 252 000		±0	±0	±0	±0	±0

BILAGA 4

Utskottets anslagsförslag

Förslag till beslut om anslag för 2018 inom
utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv

Tusental kronor

Anslag	Avvikelse från regeringen	Utskottets förslag
1:1 Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader	±0	8 402 329
1:2 Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd	±0	22 699 927
1:3 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	±0	13 422 023
1:4 Lönebidrag och Samhall m.m.	±0	19 196 879
1:5 Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige	±0	119 685
1:6 Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2014–2020	±0	1 523 500
1:7 Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering	±0	41 161
1:8 Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen	±0	71 785
1:9 Bidrag till administration av grundbeloppet	±0	56 363
1:10 Bidrag till Stiftelsen Utbildning Nordkalotten	±0	8 303
1:11 Bidrag till lönegarantiersättning	±0	1 700 000
1:12 Nystartsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar	±0	5 756 893
1:13 Lån till körkort	±0	151 466
2:1 Arbetsmiljöverket	±0	763 225
2:2 Arbetsdomstolen	±0	34 330
2:3 Internationella arbetsorganisationen (ILO)	±0	33 722
2:4 Medlingsinstitutet	±0	58 449
2:5 Arbetslivspolitik	±0	25 000
2:6 Centrum för kunskap om och utvärdering av arbetsmiljö	±0	18 800
Summa för utgiftsområdet	±0	74 083 840

BILAGA 5

Utskottets förslag till beställningsbemyndiganden

Utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv

Tusental kronor

Anslag		Avvikelse från regeringen	Utskottets förslag	Tidsperiod
1:3	Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	±0	8 000 000	2019–2028
1:4	Lönebidrag samt Samhall m.m.	±0	13 400 000	2019–2023
1:6	Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2014–2020	±0	3 823 000	2019–2023
1:7	Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering	±0	9 000	2019–2020
2:1	Arbetsmiljöverket	±0	20 000	2019
Summa beställningsbemyndiganden		±0	25 252 000	

BILAGA 6

Reservanternas anslagsförslag

Förslag till beslut om anslag för 2018 inom
utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv

Tusental kronor

Anslag	Avvikelse från regeringen	Reservanternas förslag
1:1 Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader	-2 520 699	5 881 630
1:2 Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd	+1 280 000	23 979 927
1:3 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	-6 711 012	6 711 011
1:4 Lönebidrag och Samhall m.m.	±0	19 196 879
1:5 Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige	±0	119 685
1:6 Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2014–2020	±0	1 523 500
1:7 Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering	±0	41 161
1:8 Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen	±0	71 785
1:9 Bidrag till administration av grundbeloppet	±0	56 363
1:10 Bidrag till Stiftelsen Utbildning Nordkalotten	±0	8 303
1:11 Bidrag till lönegarantiärsättning	±0	1 700 000
1:12 Nystartsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar	-5 756 893	0
1:13 Lån till körkort	±0	151 466
2:1 Arbetsmiljöverket	±0	763 225
2:2 Arbetsdomstolen	±0	34 330
2:3 Internationella arbetsorganisationen (ILO)	±0	33 722
2:4 Medlingsinstitutet	±0	58 449
2:5 Arbetslivspolitik	±0	25 000
2:6 Centrum för kunskap om och utvärdering av arbetsmiljö	+50 000	68 800
99:3 Upphandling av kompetensförstärkning	+2 000 000	2 000 000
99:4 Lärlingsanställningar	+1 000 000	1 000 000
99:5 Friskvård och företagshälsovård	+100 000	100 000
99:6 Centrum för äldrepolitik	+50 000	50 000
Summa för utgiftsområdet	-10 508 603	63 575 237